

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Katolická teologická fakulta

Katedra pastorálních odborů a právních věd

Ingrida Hašková

Zbierky prosebných modlitieb pre slávenie eucharistie

v českých a moravských diecézach.

Bakalárska práca

Vedúci práce: Mgr. Jan Kotas S.L.L.

PRAHA 2012

Prehlásenie

1. Prehlasujem, že som predkladanú prácu Zbierky prosebných modlitieb pre slávenie eucharistie v českých a moravských diecézach spracovala samostatne a použila len uvedené pramene a literatúru.
2. Prehlasujem, že práca nebola použitá k získaniu iného titulu.
3. Súhlasím s tým, aby práca bola sprístupnená pre študijné a výskumné účely.

V Prahe dňa .....

Ingrida Hašková

Bibliografická citácia

Zbierky prosebných modlitieb pre slávenie eucharistie v českých a moravských diecézach. [rukopis]: Bakalárska práca/Ingrida Hašková; vedúci práce: Jan Kotas - Praha, 2010 - 57 s.

Anotácia

Prosebná modlitba predstavuje prosby za univerzálnu Cirkev, modlitby za tých, ktorí vládnu, za dar a spásu celého sveta, ďalej za všetkých trpiacich a potom za miestnu obec. Naša práca sa bude zaoberať touto modlitbou z hľadiska slávenia eucharistie a dejín v českých a moravských diecézach s cieľom urobiť katalogizáciu zbierok prosebných modlitieb, analyzovať ich obsah a porovnať ich z určitých hľadísk, predovšetkým historického a obsahového, ďalej nájsť rozdiely medzi obsahmi týchto zbierok a načrtnúť kritické zhodnotenie. Preto základné pojmy za pomoci ktorých naša práca k prosebnej modlitbe pristupuje, sú anamnéza vzniku zbierok prosebných modlitieb, katalogizácia, systematické spracovanie rozdielov zbierok prosebných modlitieb, analýza obsahu zbierok prosebných modlitieb a kritické zhodnotenie zbierok prosebných modlitieb.

Kľúčové slová

anamnéza vzniku zbierok prosebných modlitieb, katalogizácia, systematické spracovanie rozdielov zbierok prosebných modlitieb, analýza obsahu zbierok prosebných modlitieb a kritické zhodnotenie zbierok prosebných modlitieb

Abstract

The intercessions' prayer represents requests for universal Roman Catholic, prayers for people who govern on the World, for gift and salvation all the world, and then all suffered people and local parish. Our work will deal this prayer in the view of celebrating Eucharist and history in the Czech's and Moravian's dioceses with the clue make cataloguing, analyzes contents of these intercessions' collections and compares it from special viewpoints. It would find differences between contents of that intercessions' collections and outline of critical evaluation. Therefore there are main points in these intercessions' prayer our work approaches. There are anamnesis of formation intercessions' collections, cataloguing, systematics processing of differences, analysis of content intercessions' collections and critical evaluation.

Keywords

cataloguing, analysis contents of intercessions' collections and comparing it from special viewpoints, finding differences between contents of that intercessions' collections, outline of critical evaluation.

Počet znakov (vrátane medzier): 119 704

Pod'akovanie

Ďakujem Mgr. Jánovi Kotasovi, S.L.L., že sa ujal vedenia mojej bakalárskej práce a vytvoril k tomu príjemné prostredie pre vzájomnú spoluprácu. Ďakujem KTFUK v Praze za zapožičanie takého veľkého množstva literatúry, predovšetkým pani PhD. Márii Váľkovej.

Obsah

Obsah	6
Úvod.....	7
1. Anamnéza vzniku zbierok prosebných modlitieb.....	8
1.1. Historický kontext a analýza vzniku zbierok prosieb.....	8
1.2. Katalóg zbierok prosebných modlitieb.....	9
2. Systematická analýza zbierok prosebných modlitieb.....	27
Záver	53
Zoznam použitých skratiek	54
Použitá literatúra	55

Úvod

Termín prosby definuje mnoho liturgických príručiek a slovníkov. Jednoduchí veriaci ich pokladajú za súčasť sv. omše a detailne sa nimi nezaoberajú. V rôznych cirkevných prameňoch sa objavujú definície napr. : „...závěrem bohoslužby slova jsou přímlyvy, zvané též „všeobecná modlitba „, nebo „modlitba věřících“.¹Nás budú zaujímať prosby, ktoré sú zaradené v omši. V súčasnosti sa na území Českej republiky otázkou prosebnej modlitby zaoberá Mgr. Jan Rückl, s ktorým sme sa osobne stretli a konzultovali túto tému. S touto témou som sme sa čiastočne oboznámila zo samotných zbierok prosebných modlitieb, ktoré boli vydané na českom a moravskom území, potom z rôznych liturgických slovníkov, liturgických príručiek, z Nového zákona, z vieroučnej konštitúcie *Sacrosantum Concilium* o posvätnjej liturgii, a ďalších iných kníh, ktoré uvádzam uvádzame v použitej literatúre.

V našej práci sa budeme zaoberať prosebnou modlitbou z pohľadu slávenia Eucharistie a dejín v českých a moravských diecézach s cieľom urobiť katalogizáciu zbierok prosebných modlitieb, analyzovať ich obsah a porovnať ich z určitých hľadísk, nájsť rozdiely medzi ich obsahmi a načrtnúť kritické zhodnotenie. Katalogizáciu zbierok prosebných modlitieb robíme pretože doposiaľ neboli tieto zbierky katalogizované, čiže v tomto smere sa neurobilo nič. Predovšetkým budeme robiť anamnézu vzniku týchto zbierok prosebných modlitieb na českom a moravskom území a pokúsime sa systematicky spracovať rozdiely medzi nimi. Zbierky v katalógu sú usporiadané chronologicky podľa rokov vzniku. Systematické porovnanie obsahu jednotlivých zbierok prosieb budeme robiť z kvalitatívneho hľadiska, lebo len takto dokážeme zmysel našej práce.

V prvej kapitole sa budeme venovať anamnéze vzniku zbierok prosebných modlitieb a čiastočnej analýze zbierok prosebných modlitieb ako súčasti slávenia eucharistie z historického hľadiska. V druhej kapitole urobíme systematickú analýzu jednotlivých zbierok prosebných modlitieb a to z hľadiska obsahového. Pričom poukážeme na to ako je v zbierkach prítomný univerzálny model prosieb. Pôvodným našim zámerom bolo urobiť systematické porovnanie všetkých zbierok a poukázanie na rozdiely medzi nimi.

---

1 ADAM Adolf: Liturgika, Křesťanská bohoslužba a její vývoj. Praha: Vyšehrad, 2001, str.206.

1. Anamnéza vzniku zbierok prosebných modlitieb.

1.1. Historický kontext a analýza vzniku zbierok prosieb.

Čo sa týka histórie prosieb v NZ spisy jasne ukazujú, že kresťania nemôžu byť vo svojom zmýšľaní, vo svojich modlitbách ani vo svojom jednaní egocentrickí, sebeckí, pretože ich Pán povolal k službe pre spásu sveta. „*Preto častejšie čítame výzvy k modlitbe za druhých. Po prvý krát sa takéto modlenie prejavuje už koncom 1.storočia v Prvom liste Klementovom (kap.59-61) a u Justína sa výslovne zmiňuje v najstaršom popise omše (Apológia I., kap.65 a 67). Najstaršou formou prosieb bolo priebežné prednášanie príslušnej modlitby predsedajúcim. Výraznejšie sa modlitba obce uplatní, keď predsedajúci v podobe výziev k modlitbe iba menuje tému prosby, potom sa celá obec mlčiac alebo s modlitebnou akklamáciou napr. „Kyrie eleison“ na tieto úmysly modlí.*“² Ak vezmeme do úvahy skutočnosť, že na Východe je počet modlitebných intencií výlučne vecou diakona, preto tam prijala modlitba veriacich litánickú formu stenie, ktorá umožňuje predovšetkým intenzívnu účasť ľudu na liturgii. Potom teda v Západnej omšovej liturgii sa modlitba veriacich koncom 5.storočia stráca, keď ju pápež Gelásius (492-496) nahradzuje po východnom vzore akklamáciou Kyrie Eleison a umiestňuje ju na začiatok bohoslužby slova.³ Potom teda v PŘM 45-47 sa jednoznačne stanoví, že prosby, v ktorých obec svojou modlitbou za všetkých ľudí vykonáva svoj kňazský úrad patria do každej omše obce.

V katolíckej cirkvi rímskeho obradu sú nazvané ako „*oratio universalis*“ alebo „*oratio fidelium*“ – modlitba veriacich. Prináležia k prvkom konštitúcie *Sacrosanctum Concilium* o posvätnéj liturgii, v ktorej sa píše: „*Ať se obnoví podle starobylé tradice svatých otců i něco z toho, co nepřízní osudu zaniklo, pokud to bude uznáno za vhodné nebo potřebné.*“⁴ Strata všeobecnej modlitby trvala viac ako 1400 rokov. V týchto prosbách sa rozširuje obzor veriacich, Boží ľud vykonáva svoju kňazskú službu za celé ľudstvo. Konštitúcia o posvätnéj liturgii *Sacrosanctum Concilium* by mala obsahovať prosby za Cirkev, za tých, ktorí vládnu, za tých, ktorí sú obťažaní rôznymi ťažkosťami, za všetkých

---

²RUPERT Berger: Liturgický slovník, Praha: Vyšehrad, 2008, str. 402.

³Porov. RUPERT Berger: Liturgický slovník, Praha: Vyšehrad, 2008, str. 402.

⁴DRUHÝ Vatikánský koncil: Konstituce o Božím zjevení *Sacrosanctum Concilium* o posvätnéj liturgii, (ze dne 18. listopadu 1965), in: Dokumenty II. vatikánského koncilu, Praha: Zvon, 1995, čl.53.

ľudí a spásu celého sveta. (porov. SC 53). Je to modlitba, ktorou veriaci uplatňujú spoločné kňazstvo (sacerdotium commune), v ktorom majú už od krstu účasť na kňazstve Krista – Veľkňaza. Zhromaždená Cirkev sa tak ukazuje ako „veľká prosebníčka“ a zástupkyňa ustanovená pre ľud. *„Prosební modlitby jsou konkrétní podobou aktualizace oběti a Kristova kněžství v lidstvu.“*⁵ Ďalej sa o modlitbe veriacich píše, že : *„...přítomní uplatňují své královské kněžství a odpovídají na slyšené slovo Vyznáním víry a modlitbou věřících za církev, za svět a stát, za trpící a za farnost.“*⁶ Modlitba veriacich je vysoko ocenená i svätým Pavlom (1 Tim 2, 1-2), apoštolskými otcami (Svätý Polykarp píše v liste Filipanom, že je potrebné sa modliť za všetkých kresťanov, za kráľov a za všetky úrady, a za tých, ktorí nás prenasledujú a nenávidia. Modliť sa tak, aby duchovný zisk človeka bol viditeľný všetkým naokolo.), cirkevnými otcami a liturgickou tradíciou východnou i západnou. Podľa všetkého evidentne v modlitbe veriacich možno nájsť účinný výchovný nástroj veriacich, tak aby si osvojovali Kristovo zmýšľanie, snažili sa uvedomiť si moc spoločnej modlitby potvrdenej Kristom (Mt 18, 19) a taktiež svoju občiansku a kresťanskú zodpovednosť za Cirkev, vlasť a svet. *„Hojnějšího pastorálního využití zasluhuje možnost vhodnými schválenými prosbami rozšířit 4.část proseb podle farnosti např. při pohřbu, svatbě aj. nebo pro trvalé potřeby farnosti, např. náboženská výchova dětí, příprava snoubenců, biřmovanců, účast na nedělních bohoslužbách apod.“*⁷

1.2. Katalóg zbierok prosebných modlitieb.

Missale Romanum. Pavol VI. Rím, Vatikán: Sacra Congregatio pro cultu divino, 1970.

Redigoval: informáciu sme nenašli

Cirkevné schválenie: Benno Cardinal Gutt

Český misál. Praha: Česká liturgická komise, 1983.

Redigoval: informáciu sme nenašli

Cirkevné schválenie: Kardinál František Tomášek, arcibiskup pražský a primas český, predseda České liturgické komise

---

⁵ HENRI Denis: Jak slavít eucharistii. Kostelní vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000, str.50.

⁶ NOVÁČEK Vladimír: Mše svatá naše jedinečná pastorální šance. Třebíč :Arca Jimfa.1996, str.67.

⁷ Porov. NOVÁČEK Vladimír: Mše svatá naše jedinečná pastorální šance. Třebíč :Arca Jimfa.1996, str.67.

Provizórne vydanie českého misálu. Sekretariát české liturgické komise. Strojopisová podoba. Zelený obal. Praha, 1974.

Redigoval: informáciu sme nenašli

Cirkevné schválenie: Kardinál František Tomášek

Prvá zbierka prosebných modlitieb je v podstate súčasťou *Missale Romanum*, vydaného v Ríme Pavlom VI. k Zelenému Štvrtku v roku 1970 v latinčine a zároveň je obsahom Českého misálu preloženého do češtiny k sviatku svätého Václava v roku 1983. V Rímskom misáli sa prosby nachádzajú od strany 893 po stranu 902. Toto je v podstate prvá zbierka, ktorá bola potom zakomponovaná do Českého misálu a je jeho súčasťou. Prosebné modlitby sa nachádzajú v Dodatku Českého misálu z roku 1983. Český misál bol vydaný Českou biskupskou konferenciou. V tejto zbierke sa nachádza univerzálny model prosieb, ktorý tvorí v podstate základ prosieb. Univerzálny model je v podstate prevzatý zo Všeobecných pokynov k rímskemu misálu článok 46. Tento model sa môže upraviť pri zvláštnych príležitostiach ako sú birmovanie, svadba a pohreb. V Českom misáli sa nachádzajú i definície toho, čo má byť obsahom v úvodnej Výzve predsedajúceho prosebných modlitieb a čo má byť v Záverečnej modlitbe, ktorá nasleduje po zozname intencií. Tieto dôležité informácie môžu poctivého záujemcu o liturgické prosby nasmerovať. Nachádzajú sa na strane 27, články 45-47. V tejto zbierke možno nájsť k 7 textom prosieb prevzatých z Rímskeho misálu 4 ukážky prosieb zo starých liturgií. U nich bolo vzhľadom k starobylosti textov ponechané pôvodné poradie prosieb. Čiže Všeobecné prosby, Prosby v dobe adventnej, Prosby v dobe vianočnej, Prosby v dobe pôstnej, Prosby v dobe veľkonočnej, Prosby v omši za zomrelých, Prosby podľa euchológie svätého Serapiona biskupa v Thumaise, Prosby podľa byzantskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho. Tieto starobylé starokresťanské ekténie sú špecifikom Českého misálu a v latinskom sa nevyskytujú. Ďalej čo sa týka Provizórneho vydania Českého misálu z roku 1974, ktoré sa nám podarilo nájsť. Toto je nesené v duchu časov po liturgickej reforme, kedy nebolo dostupné prakticky nič, z čoho by sa dali prečítať prosby pri svätej omši. Žiadny výber zo zbierok v tomto smere prakticky neexistoval. Provizórne vydanie má 62 stránok a je rozdelené takto : Vstupné obrady, Úkon kajúcnosti, Kyrie Eleison, Svätenie modlitby a pokropenie ľudu, Sláva na výsostiach Bohu, Verím v jedného Boha, Prosby, Prosby so stručnými intenciami, Prosby so širšími intenciami, Prosby z Rímskeho misálu, Prosby zo Starých liturgií, Záverečné obrady, Slávnostné požehnanie,

Žehnajúceho modlitby a Opravy. Prosebné modlitby sa nachádzajú od stránky 11-47. Táto zbierka bola vydaná narýchlo a spísaná strojopisom.

Sú rozdelené do niekoľkých skupín; dve skupiny tvoria všeobecné prosebné modlitby, ďalšiu skupinu tvoria prosebné modlitby v dobe adventnej, v dobe vianočnej, v dobe pôstnej, v dobe veľkonočnej a potom ešte vo svätej omši za zomrelých. Potom sú rozdelené z historického hľadiska ako sa vyvíjali nasledovne : Podľa euchológie svätého Serapiona, biskupa v Thmuisse, Podľa byzantskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho, Podľa závetu nášho Pána Ježiša Krista a Podľa prosieb pápeža Gelásia. Predtým ako bol vydaný Český misál, boli všetky české a moravské omšové texty vydané v roku 1974 v zošitovej podobe, len provizórne, pričom ich obsahom boli i tieto prosebné modlitby. Jedná sa o tzv. provizórny Český misál. Provizórny český misál predstavuje druhú zbierku prosebných modlitieb vydanú v českých a moravských diecézach. Provizórny český misál vydal Sekretariát české liturgické komise ako bohoslužobný text, ako je uvedené na poslednej stránke tejto zbierky. Na prvej stránke provizórneho českého misálu uvádza Dr. František Tomášek, predseda Českej liturgickej komisie, biskup – apoštolský administrátor, pražskej arcidiecézy postup vzniku tohto zošitu, resp. podnety vzniku a aj hneď uvádza, že sa jednoznačne jedná o provizórne vydanie, po ktorom bude nasledovať vydanie Českého misálu. Z prvej strany je zrejmé, že i toto provizórne vydanie schvaľovala Kongregácia pre bohoslužbu v Ríme v roku 1973. Pretože v latinskom misáli bolo realizovaných mnoho zmien, tak je treba aj v českom texte opraviť určité chyby, ku ktorým došlo. Tento zošit obsahuje vstupné obrady, prosebné modlitby a záverečné požehnanie.

**Modlitba věřících. Přímluvy. P. Josef Karafiát, P.Vincenc Majar,
Olomouc : Maticе Cyrilometodějská, 1969.
Cirkevné schválenie: Josef Glogar v. r.**

Redigoval: informáciu sme nenašli

Táto zbierka prosebných modlitieb na území českej a moravskej diecézy začala vznikať v roku 1969. Okolnosti vzniku zbierky nie sú známe. Túto zbierku voľne spracovali P. Josef Karafiát a P. Vincenc Majar. Bolo to po skončení Druhého Vatikánskeho koncilu, čiže po roku 1965, na ktorom bol vydaný dokument o liturgii *Sacrosantum Concilium*, ktorý pojednáva okrem iného i o zmysle prosebných modlitieb. Ďalej po tom, ako skončila liturgická obnova, došlo v liturgii k opätovnému zavedeniu

„Modlitby veriacich do svätej omše“. Práve tento rok 1969 bol jubilejným rokom úmrtia svätého Cyrila a to bol podnet k tomu spísať túto zbierku prosebných modlitieb. Ďalšie okolnosti vzniku tejto zbierky nie sú známe. Autor tejto zbierky použil ako predlohu k spracovaniu zbierky knihu „*Das Gebet der Gläubigen*“ s láskavým súhlasom autora P. G. Holzhera, OSB a nakladateľstva Benziger Verlag Einsiedeln, vydané v roku 1967.

Všetky prosebné modlitby, ktoré sú obsahom tejto zbierky, sú rozčlenené do 4 skupín, za Cirkev, za Svet, za Trpiacich a za Miestne potreby farnosti. Pričom každá z tých skupín prosebných modlitieb musí byť zastúpená vždy aspoň jednou intenciou. Záverečné modlitby pochádzajú väčšinou zo sakramentárov, ktoré sú starobylého charakteru. Zbierka predstavuje v časoch po liturgickej reforme záchranný bod. Nesie názov Modlitba veriacich a ako som sa zmienila bola vydaná v roku 1969. Je rozdelená na tieto časti : Doby a dni cirkevného roku, počínajúc I. nedeľou adventnou, pokračujúc II. nedeľou adventnou pokračujúc sviatkom Zjavenie Pána, Popolcovou stredou, potom nasleduje I. Pôstna nedeľa a po nej zvláštny sviatok Pôstneho tzv. kvátembru, po ňom nasleduje II. Pôstna nedeľa, Kvetná nedeľa, Zelený štvrtok, Veľkonočná vigília, Zmŕtvychvstanie Pána - Hod Boží Veľkonočný, Všetdné dni veľkonočnej oktávy, Nanebovstúpenie Pána, Hod Boží svätodušný, Najsvätejšej Trojice, Slávnosť Božieho tela, K sprievodu Božieho tela a končiac sviatkom, ktorý sa slávi 11.novembra, svätého Martina. Ďalšiu časť tvoria Sviatky svätých všeobecné, ktorá začína Sviatkom Apoštola, pokračuje Sviatkom evanjelistu, Sviatok pápeža, Sviatok biskupa mučeníka, Sviatok biskupa vyznávača, Sviatok cirkevného učiteľa, Sviatok svätého kňaza, Sviatok vyznávača, Sviatok opáta, rehoľníka, Sviatok mučeníčky, Sviatok Panny, Slávnosť posvätenia vlastného chrámu, Sviatok Panny Márie 1. a končiac Sviatkom Panny Márie 2. Zvláštnosťou sú názvy jednotlivých sviatkov. Ďalšia časť tejto zbierky začína Prosbami pre všedné dni fériami, čiže prosbami vo všedných dňoch, ktoré začínajú Pondelkom a končia Sobotou, pričom pre každý deň sú uvedené dve varianty. Potom je Prvý Piatok v mesiaci extra uvedený a taktiež sú tam uvedené dve varianty. Ďalšia časť nesie názov Prosby pre zvláštne príležitosti, ktoré obsahujú prosby Za pápeža, Za biskupskú synodu, Za biskupa, Za kňaza, Pri svadbe 1. A 2., Pri striebornej a zlatej svadbe, Za domácnosť a rodinu, Pri rehoľných sľuboch, Za kláštornú komunitu, Za kňazské povolania, Za rozšírenie viery, Za ochranu pre svätú Cirkev, Za nemocných, V každej potrebe, Za zomrelých 1. A 2., Advent pre deti, Vianoce pre deti, Doba pôstna pre deti, Veľká noc pre deti, Zoslanie ducha Svätého pre deti a končí

to Doba počas roku pre deti 1.,2.,3. Potom začína skupina prosieb s názvom Za všeobecné potreby Cirkvi, ktorá obsahuje ďalšiu skupinu prosieb napr. Pred koncilom a Po koncile atď. Ďalšia skupina, ktorá nasleduje hneď za touto skupinou, nesie názov Vo verejných záležitostiach sveta, či Zeme, ktorá obsahuje napr. prosby Pred politickým rozhodnutím, Vo vojenskom nebezpečenstve, Za sociálny pokoj a Za zemské plody atď. Potom nasleduje časť, v ktorej sa nachádzajú definície Prosieb, definícia toho, čo je v Úvode prosby, v Závere a aký je význam prosieb vo všeobecnom zmysle slova. Posledná časť tejto zbierky je pomenovaná Texty k voľnému výberu, ktorá obsahuje na výber texty Záverečných modlitieb v prosbách, ktoré je možno použiť podľa vhodnosti, či už pri večernej bohoslužbe V dobe pôstnej, Na Vianoce, V dobe utrpenia a na Veľkú Noc, O svätodušných sviatkoch, Za zomrelých a na koniec Pri záverečnom požehnaní, a Pri záverečnom požehnaní z Písma svätého. Je evidentné, že toto dielo bolo vydané narýchlo.

Přímluvy. Česká biskupská konference Liturgická komise. Modrý obal.

Olomouc: Matice Cyrilometodějská. 1993.

Redigoval: informáciu sme nenašli

Cirkevné schválenie: Josef Hrdlička, biskup.

Přímluvy svazek II. Pro všední dny a hlavně svátky a památky svatých. Hnedý obal.

Olomouc: Česká biskupská konference Liturgická komise. Matice Cyrilometodějská. 1993.

Redigoval: informáciu sme nenašla

Cirkevné schválenie: Josef Hrdlička, biskup.

Táto zbierka prosebných modlitieb tvorí v podstate skupinu dvoch zbierok, ktoré patria k sebe, modrá a hnedá. Obidve boli vydané Českou biskupskou konferenciou, Liturgickou komisiou v Olomouci, v roku 1993. Prvá je rozdelená rovnako ako predchádzajúca zbierka prosebných modlitieb. Podľa cyklov A, B a C liturgického obdobia. Cyklus A začína Prvou nedeľou adventnou, potom nasleduje pôstne obdobie, veľkonočné obdobie a pokračuje liturgickým medziobdobím, a štandardne končí Slávnosťou Ježiša Krista Kráľa. V týchto prosebných modlitbách sa uvádza, že sa majú štandardne konať pri omšiach v nedele a zasvätené sviatky, avšak i vo všedné dni. Prosebné modlitby sú akoby plodom účinkov Božieho slova na zhromaždených veriaciach, ktorí pristupujú k tejto modlitbe za všeobecné potreby Cirkvi sveta, vzdelaní, povzbudení

a obnovení Božím slovom. Čo sa týka prvej skupiny intencií, tak napr. intencia za to, aby ľudia dokázali robiť radosť všetkým ľuďom. Ďalej v pôstnom období sa nachádza napr. intencia, aby kázanie a život Božej Cirkvi boli výzvou k odriekaniu, prostote a vnútornej očiste a nakoniec v liturgickom medziobdobí napr. intencia za to, aby Boh ukazoval štátnikom, aby chápali svoje postavenie ako službu ľuďom na celom svete. Z druhej skupiny intencií zmienime jednu intenciu z obdobia adventu. Intencia, týkajúca sa odstránenia tvrdosti srdca ľudí a ich naplnenie láskou a odpustením. Z tretej skupiny intencií zmienime intenciu z obdobia veľkonočného. Intencia za veriacich, aby ich životné skúšky viedli k prehĺbeniu viery. Intencia je z cyklu A. Z poslednej skupiny intencií zmienime napr. výstižnú intenciu, aby naša účasť na liturgii bola opravdivá, aby sme boli pravými ctiteľmi Otca. Nech je pôstna doba obnovou našich krstných záväzkov a nech Boha zomrelí na večnosti môžu chváliť za jeho lásku k ľuďom. Táto intencia je z cyklu A. (tretia kapitola) Druhá zbierka z tejto skupiny zbierok má názov Přímluvy svazek II. Táto zbierka je rozdelená na Prosebné modlitby pre liturgické obdobie, pre Slávnosti, sviatky, záväzné a nezáväzné pamiatky, potom Prosebné modlitby za rôzne potreby a Dodatok. Vo výbere prosebných modlitieb Pre liturgické obdobia - všedné dni je možno vybrať z troch variant úvod a záver, a z oddielov 1-4 po jednej prosebnej modlitbe. Klasicky sú tieto prosebné modlitby rozdelené na dobu adventnú, dobu vianočnú, dobu pôstnu, dobu veľkonočnú, liturgické medziobdobie – I. a liturgické medziobdobie – II. V prosebných modlitbách slávností, sviatkov, záväzných a niektorých nezáväzných pamiatok sú vždycky uvedené úvody, 4 intencie a záverečná modlitba. Za každou intenciou sa nachádza odpoveď ľudu. V časti Dodatok sa nachádzajú intencie k voľnému výberu z úmyslov apoštolátov. (tretia kapitola) Na poslednej stránke tejto zbierky sa uvádza, že zbierka bola jednoznačne vydaná kolektívom bohoslovcov Arcibiskupského kňazského seminára v Olomouci.

Přímluvy pro postní dobu.

Praha: Pastorační středisko, 1994.

Redigoval: Pastoračné stredisko v Prahe

Táto zbierka prosebných modlitieb je špeciálna a je určená pre Pôstne obdobie a vydalo ju Pastoračné stredisko Praha v roku 1994. Je to zbierka, ktorá má zošitové vydanie. Okolnosti vzniku zbierky nie sú známe a autorom je Pastoračné stredisko. Možno ju použiť v tomto období. Tieto prosby sú určené pre pôstnu dobu. Sú rozdelené

nasledovne. Začínajú Popolcovou stredou a končia Kvetnou nedeľou. Pričom Popolcová streda je rozdelená do častí A a B. Obidve časti začínajú výzvou predsedajúceho potom nasledujú jednotlivé intencie, ktorých je v časti A 7 a v časti B 5. Tieto časti nemajú ku každej intencii odpoveď ľudu. Obidve časti končia modlitbou predsedajúceho. Ďalej obsahom tejto zbierky sú 4 týždne pôstne. Pričom v každom týždni sú Prosebné modlitby rozdelené do častí A,B,C a D. Časť A začína opäť výzvou predsedajúceho, pokračuje zoznamom jednotlivých intencií, ktorých je 5 v každej jednotlivéj časti a každá jednotlivá časť končí modlitbou predsedajúceho.

Přímluvy pro všechny neděle a významné svátky.

Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1997.

Redigoval: informáciu sme nenašla

Cirkevné schválenie: Josef Hrdlička, biskup

Táto zbierka prosebných modlitieb v našom katalógu bola vydaná Českou biskupskou konferenciou v Olomouci v roku 1997 s názvom Přímluvy. Zbierka vyšla v druhom opravenom vydaní v nakladateľstve Matice cyrilometodějské v Olomouci. Zbierku napísal kolektív bohoslovcov Arcibiskupského kňazského seminára v Olomouci, čiže okolnosti vzniku sú nejasné. Bohoslovcom asi nestačila iná zbierka, tak sa rozhodli spísať novú. Zbierka slúži pre všetky Nedele a významné sviatky. Má 213 stránok. Táto zbierka je rozdelená štandardne podľa liturgického obdobia do 4 cyklov Cyklus A, Cyklus B, Cyklus C podľa liturgického roku. Cyklus A začína prvou nedeľou adventnou, pokračuje Popolcovou stredou, čiže pôstnym obdobím, veľkonočným obdobím, ďalej liturgickým medziobdobím a končí Slávnosťou Ježiša Krista Kráľa. Každá ekténia obsahuje 4 intencie. Pričom štruktúra prosieb na každý deň je v tomto období vždy rovnaká. Začína výzvou kňaza pri svätej omši, pokračuje ekténiou, ktorá obsahuje 4 intencie, pričom na každú intenciu sa odpovedá aklamáciou, ďalej potom sa končí oráciou, čiže záverečnou modlitbou predsedajúceho. Takto je to v každom dni. Cyklus B začína prvou nedeľou adventnou, potom nasleduje pôstne obdobie, veľkonočné obdobie pokračuje Slávnosťou najsvätejšieho srdca Ježišovho a končí Slávnosťou Ježiša Krista Kráľa. Pre cyklus C platí toto isté ako pre cyklus B. V tejto zbierke autori dodržia správnosť v tom zmysle slova, že prvá skupina intencií sa má dotýkať univerzálnej Cirkvi, druhá skupina za vládcov štátov sa dotýka pokoja a spravodlivosti vo svete, tretia skupina intencií má

obsahovať modlitby za spásu celého sveta, čomu zodpovedajú všetky tieto intencie v cykle A, B a C. V adventnom období sa v prvej skupine intencií nachádzajú intencie za pápeža, biskupov a za všetky národy. Ďalej v pôstnom období sú intencie zamerané na kajúcnosť ľudu, tajomstvo Kristovej obete a v liturgickom medziobdobí sú intencie nasmerované na nové povolania, a na úspechy Cirkvi vo svete. Posledná skupina sa má dotýkať nejakým spôsobom všetkých trpiacich a napokon miestnej obce. V adventnom období sa veriaci v tejto 4-tej skupine intencií pripravujú na príchod Krista do rodín. Týmto smerom sú adresované intencie v tejto zbierke. V pôstnom období majú veriaci uznať svoje hriechy a zmieriť sa s Bohom, takže týmto smerom sú adresované tieto skupiny intencií. Takto je to usporiadané v cykle A, B a C (tretia kapitola).

Prosby věřících I. Pro liturgické mezidobí. Praeces fidelium I. Pro vnitřní potřeby děkanství Kyjov, Zelený obal.

Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2000.

Redigoval: nie je známe kto

Prosby věřících II., Pro dobu adventní, vánoční, postní, velikonoční a pro svátky svatých. Praeces fidelium II., Pro vnitřní potřeby děkanství Kyjov, Červený obal.

Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2000.

Redigoval: nie je známe kto

Šiestu zbierku v našom katalógu tvorí skupina dvoch zbierok prosebných modlitieb. Obidve zbierky sme objavili u dominikánov v Prahe. Zbierky boli vydané v Kyjove pre vnútornú potrebu, v nakladateľstve Matice Cyrilometodějskej v roku 2000. Prvá zbierka z tejto skupiny nesie názov Prosby věřících I. pro liturgické mezidobí. Zbierka má 210 stránok a je využiteľná v liturgickom medziobdobí. Okolnosti vzniku tejto zbierky nie sú známe. Zbierka bola spísaná na podnet toho, že bohoslovcami nepostačovala stávajúca zbierka, ktorú používali. Druhá zbierka v tejto skupine je pomenovaná Prosby věřících II. pro dobu adventní, vánoční, postní a velikonoční a pro svátky svatých. Čo sa týka okolností vzniku tejto zbierky tak bola spísaná taktiež bohoslovcami ako prvá zbierka v tejto skupine, ktorým pravdepodobne nepostačovala stávajúca zbierka, ktorá sa používala v čase vzniku tejto zbierky. Zbierka je rozdelená systematicky podľa uvedených liturgických období a má 233 stránok. Táto druhá zbierka v skupine zbierok obsahuje ešte sekciu s názvom Rôzne, ktorá je určená pre rôzne príležitosti, napr. pri prvom svätom prijímaní, obsahom tejto slávnosti sú 4 intencie napr. na určitý úmysel Za tých, ktorí nám ubližujú (4 intencie), Za duchovné zhromaždenie (4 intencie), Za jednotu kresťanov II.(4

intencie), Za kňazské a rehoľné povolania (4 intencie), Za kňazov (4 intencie), Za rozšírenie viery (7 intencií), O Panne Márii (4 intencie) atď. Ani jedna zo zbierok nie je rozdelená do liturgických cyklov od A po D. Čo sa týka prosieb, ktoré sú obsiahnuté v prvej zbierke prosieb, tak počet prosieb v jednotlivých dňoch sa líši. Niekedy sú 4 intencie a niekedy je ich 6. Maximálny počet je 6 intencií v jednom dni v liturgickom medziobdobí. Ďalej čo sa týka druhej zbierky, tak počet intencií v každom dni je odlišný podľa toho ktorého určitého liturgického obdobia. Pre dobu adventnú je ich vždy 6. Pre dobu vianočnú je niekedy ich počet 5 a niekedy 6. Pre dobu pôstnu je to taktiež 5 alebo 6 intencií pre každý jeden deň. Pre dobu veľkonočnú je to tak isto ako pre dobu pôstnu. Čo sa týka liturgickej časti určenej pre slávenie sviatkov svätých tak tam je ten počet intencií. Ďalej, čo sa týka ďalších okolností vzniku skupiny týchto zbierok tak nie sú známe.

**Přímluvy. Rok Boha Otce – třetí rok přípravy na Velké jubileum roku 2000.
Komise pro přípravu Velkého jubilea roku 2000 při ČBK.
Praha: Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském, 1998
Redigoval : nie je známe kto**

Táto zbierka prosebných modlitieb je zbierka špeciálnych prosebných modlitieb, vytvorená pri príležitosti oslavy Jubilejného roka Boha Otca – tretieho roka prípravy na oslavy Veľkého Jubilea. Ďalšie okolnosti vzniku tejto zbierky nie sú známe a ani autori. Tieto prosebné modlitby sú rozdelené nasledovne : pre nedele adventné, pre nedele pôstne, pre nedele veľkonočné, k sviatku nanebovstúpenia Pána, k slávnosti zoslania Ducha Svätého, pre nedele v liturgickom medziobdobí, pre sviatok zvestovania Pána, k sviatku navštívenia Panny Márie, k sviatku najsvätejšej Trojice, k sviatku apoštolov Petra a Pavla, Prosby za jednotu kresťanov, Prosby za odpustenie hriechov a Prosby k Bohu Otcovi. Táto zbierka vyšla v roku 2000 Komisiou pre prípravu Veľkého Jubilea pri Českej Biskupskej konferencii.

**Přímluvy podle Českého misálu.
České Budějovice: Sdružení Jana Neumanna podle Českého misálu vydaného sekretariátem České liturgické komise, 1975, 2001.
Redigoval: ThDr. Antonín Liška, CSsR biskup českobudějovický**

V poradí ôsma zbierka prosebných modlitieb bola vytvorená v roku 2001. Zbierka je z obsahového hľadiska rozdelená na Prosby so stručnými intenciami, Prosby so širšími intenciami, Prosby z Rímskeho misálu, Prosby pri pohrebe, Prosby zo starých liturgií, Modlitby veriacich za kňazov, bohoslovcov a kňazské povolania, Prosby za kňazské a rehoľné povolania a príloha, ktorá obsahuje Prosby so stručnými intenciami. Podrobné okolnosti vzniku tejto zbierky nie sú známe. Túto zbierku vydalo združenie svätého Jána Neumanna podľa Českého misálu vydaného sekretariátom Českej liturgickej komisie ÚCN Praha 1975, schváleného Dr. Františkom Tomáškom, predsedom Českej liturgickej komisie. Sú skôr koncipované ako Námety na prosby. Podľa toho sú aj rozdelené. Prvú sekciu tvoria Prosby so stručnými intenciami, ktorá obsahuje 2 návrhy na prosby, ktoré v podstate obsahujú 21 krátkych intencií. Tento počet obsahuje v sebe 1.návrh, ktorý je zakončený krátkou záverečnou modlitbou. Druhý návrh obsahuje 8 intencií a je zakončený krátkou záverečnou modlitbou. Zároveň každá intencia je ukončená odpoveďou ľudu „Amen“. Druhú sekciu tvoria Námety na prosby, ktoré obsahujú Úvodnú výzvu, Prvý oddiel intencií, Druhý oddiel intencií, Tretí oddiel intencií, Štvrtý oddiel intencií a Záverečné modlitby. Ďalšiu sekciu predstavujú Prosby so širšími intenciami, ktorá obsahuje 12 návrhov na prosby. Každý návrh obsahuje 4 intencie a je zakončený záverečnou modlitbou predsedajúceho a tá je zakončená odpoveďou ľudu „Amen“. Potom nasleduje sekcia, ktorá nesie názov Prosby z Rímskeho misálu, ktorá obsahuje Všeobecné formule I. a II., potom v dobe adventnej, v dobe vianočnej, v dobe pôstnej I. a II., vo svätom týždni, v dobe veľkonočnej, „počas roku I. a II.“ a nakoniec v omši za zomrelých. Ďalšia sekcia je pomenovaná Prosby pri pohrebe a obsahuje 7 návrhov na prosby, pričom každý jeden návrh obsahuje v sebe 5 intencií, na ktoré ľud odpovedá „*Prosíme Ťe vyslyš nás*“ a sú zakončené Záverečnou modlitbou predsedajúceho, na ktorú ľud odpovedá „Amen“. Návrh číslo 7 sa vzťahuje na situáciu, ak sú účastníci pohrebu väčšinou neveriaci. Potom nasleduje sekcia Prosby zo starých liturgií, ktorá obsahuje 14 prosieb, ktoré sú rozdelené podľa určitých liturgií na : Prosebné modlitby podľa prvého listu svätého Klementa Rímskeho Korint'anom (kapitola 59- 61 okolo roku 96). Obsahujú 8 druhov intencií všeobecného charakteru, a ako všetky druhy prosebných modlitieb, tak i ten druh začína Úvodnou modlitbou a na každú intenciu sa odpovedá „*Prosíme Ťe vyslyš nás*.“ Sú zakončené Záverečnou modlitbou, na ktorú ľud odpovedá „*Amen*.“ Ďalej sú to

prosby Podľa klementínskej liturgie II. respektíve apoštolskej konštitúcie kniha VIII., Antiochia, koniec 4.storočia. Obsahujú 18 intencií, ktoré začínajú Úvodnou modlitbou, pričom každú intenciu sa odpovedá „Prosíme Ťe vyslyš nás.“ A sú zakončené záverečnou modlitbou, na ktorú ľud odpovedá „Amen.“ Potom sú to prosby podľa euchológie svätého Serapióna biskupa v Thmuise (Dolný Egypt, okolo roku 350). Začínajú štandardne Úvodnou modlitbou ako všetky druhy prosebných modlitieb v tejto zbierke, súčasne sa na každú intenciu odpovedá opäť „Prosíme Ťe vyslyš nás.“ a obsahujú 7 intencií, ktoré majú všeobecný charakter a sú zakončené Záverečnou modlitbou, na ktorú ľud odpovedá znovu „Amen“. Ďalšie prosby sú Podľa klementínskej liturgie I. (anafory), ktorá obsahuje 14 intencií, pričom na každú ľud odpovedá znovu „Prosíme Ťe vyslyš nás“. Štandardne začínajú Úvodnou modlitbou a sú zakončené záverečnou modlitbou, na ktorú ľud opäť odpovedá „Amen“. Ďalšie prosby sú Podľa klementínskej liturgie II., respektíve apoštolskej konštitúcie kniha VIII. Antiochia, koniec 4.storočia. V týchto prosbách sa nachádza 14 intencií, ktoré sú uvedené Úvodnou modlitbou, pričom na každú intenciu sa odpovedá rovnako „Pane smiluj sa“ a sú zakončené Záverečnou modlitbou predsedajúceho, na ktorú sa štandardne odpovedá „Amen“. Ďalšie prosby sú podľa Jeruzalemskej liturgie svätého Jakuba brata Pána (4.storočie), ktoré obsahujú 14 intencií a platí v nich všetko ostatné ako v predchádzajúcich prosbách. Ďalšia skupina prosieb je Podľa byzantskej liturgie svätého Bazila Veľkého (z anafory Kapadócia, 4.storočie), ktoré obsahujú 12 intencií a pre Úvodné a Záverečné modlitby a odpovede ľudu stále platí i pre túto skupinku to isté, ako už bolo uvedené hore. Ďalšiu skupinku prosieb tvoria prosby Podľa Byzantskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho (podľa veľkej ekténie zvanej Irinika, Carihrad, asi 5.storočie) Ďalšia skupina je pomenovaná Podľa závete nášho Pána Ježiša Krista (Sýria, 5.storočie). Obsahujú v sebe 13 intencií a platí pre ne to isté, ako v predchádzajúcich skupinkách prosieb, čo sa týka Úvodných a Záverečných modlitieb. Potom nasledujú prosby Podľa Etiópskej liturgie, ktoré obsahujú 22 intencií a samozrejme sú uvedené Úvodnou modlitbou štandardne, a končia Záverečnou modlitbou. Ďalšie prosby sú pomenované Prosby pápeža Gelásia (Rím, koniec 5.storočia), ktoré obsahujú 18 intencií a súčasťou sú samozrejme Úvodné a Záverečné modlitby. Ďalšie sú podľa Arménskej liturgie, ktoré obsahujú v sebe 11 intencií a pre Úvodné a Záverečné modlitby platí to isté. Ďalej sú to prosby Podľa ambroziánskej liturgie (Miláno), ktoré obsahujú 7 intencií a ohľadne Úvodnej a Záverečnej modlitby platí to isté ako v predtým. Ďalšie sú pomenované podľa Galikánskej liturgie (Missale Gothicum, medzi rokmi 690-715).

Predposledné sú pomenované Podľa prosieb svätého Martina, biskupa Tourského (podľa Keltskej liturgie, Stowe Missale, okolo roku 800). Na konci sa nachádzajú Modlitby veriacich za kňazov, bohoslovcov a kňazské povolania. Tieto obsahujú 7 intencií a samozrejmom súčasťou je Úvodná a Záverečná modlitba. Ďalšia sekcia je pomenovaná ako modlitby veriacich Za kňazov, bohoslovcov a kňazské povolania a posledná sekcia Prosby so stručnými intenciami. V podstate tieto prosby ani nie sú prosbami, ale iba návrhmi.

Přímluvy z Břevnova.
Mgr. Jan Rückl. 2006.
Redigoval: Mgr. Jan Rückl

Deviatu zbierku prosebných modlitieb vytvoril Mgr. Ján Rückl. Autor sa zaoberá touto témou od roku 2006 až do súčasnosti. Zbierka sa nachádza na internetovej stránke farnosti Břevnov.⁸ Autor rozdelil prosebné modlitby na nedeľné, sviatočné, feriálne, príležitostné a vsuvky pre rôzne príležitosti. Táto zbierka prosebných modlitieb bola vypracovaná podľa textov, ktoré sa nachádzajú na www.liturgie.de, www.erzabtebeuron.de, www.bistum-trier.de, www.goscniedzielny.wiara.pl, www.coena-edunix.cz a podľa knihy Uvedení do kresťanského života s prihliadnutím biblických textov. Autor používa grafické rozdelenie podľa Českého misálu, ktoré naznačuje rozdelenie na 4 druhy prosebných modlitieb, za Cirkev, Za spásu celého sveta a štátnych predstaviteľov, Za trpiacich a Za miestne spoločenstvo. Toto je model, ktorý sa vyskytuje vo väčšine zbierok prosebných modlitieb. Dalo by sa povedať, že je to tzv. univerzálny model. Autor sa v tejto zbierke nechal inšpirovať často životnou skúsenosťou, okrem inšpirácie zo spomínaných zbierok prosebných modlitieb, ktoré často prekladal a niekedy parafrázoval. Okolnosti vzniku tejto zbierky boli také, že autor nebol dlhodobo spokojný s tým, čo sa u nás používalo, aké zbierky sa používali. Predovšetkým používanie skupiny zbierok modrej a hnedej pre sviatky svätých. Rozhodujúcim impulzom pre napísanie zbierky bolo, že autor si všimol na internete, že biskupstvo Trevír robí aktuálne zbierky na každú nedeľu. Autor

---

⁸ RŮCKL Jan :Oratio fidelium seu univerzalis, <http://www.brevnov.cz/CS/primluy> (3.prosinec 2006)

najprv písal iba pre farnosť Břevnov, potom texty poslal niekoľkým kamarátom a nakoniec to vyústilo do uvedenej internetovej stránky.

Krátké prosby pro všední dny.

Pro potřebu klášterního kostela Neposkvrněného početí Panny Marie v Olomouci.

Olomouc: Matice cyrilmetodějská. 2007.

Redigoval: nie je známe kto

Na mieste desiatom v našom katalógu zbierok prosebných modlitieb sa nachádza zbierka, ktorú sme objavili u bratov dominikánov v Prahe a nesie názov Krátké prosby pro všední dny. Zbierka vznikla pre potrebu Kláštorného kostola nanebovzatia Panny Márie v Olomouci v roku 2007, a pravdepodobne bola spísaná bohoslovcami. Podrobné okolnosti vzniku zbierky nie sú známe. Zbierka obsahuje prosby pre všedné dni liturgického medziobdobia a sú rozdelené podľa párneho a nepárneho týždňa. Začínajú pondelkom a končia nedeľou týchto jednotlivých týždňov. Zbierka bola pravdepodobne spísaná v roku 2007 seminaristami v Olomouci pre účelovo interné potreby kostola nanebovzatia Panny Márie v Olomouci.

Prosby pro slavnosti a svátky Páně.

Olomouc : Matice Cyrilometodějská, 2007.

Redigoval : nie je známe kto

Ďalšia zbierka prosebných modlitieb je znovu špeciálna zbierka, ktorá je dostupná na internetovej stránke rádu bratov kazateľov⁹. Zbierka vyšla pre potrebu kláštora Neposkvrneného počatia Panny Márie v Olomouci Máj 2007. Jedenásta zbierka v našom katalógu nesie názov Speciální přimluy OP. Okolnosti vzniku zbierky nám nie sú známe. Zbierku pravdepodobne spísali bohoslovci. Zbierka je rozdelená na tieto časti : Slávnosti a sviatky Pána podľa liturgickej doby a Ostatné slávnosti a sviatky Pána a má 40 stránok v papierovej podobe. Je k dispozícii i v tejto podobe i v online internetovej podobe. Prvá časť začína dňom 25.decembra, sviatkom Narodenie Pána v noci, potom je ďalšia varianta cez deň, pokračuje to 1. Januára sviatkom Matky Božej Panny Márie, potom sviatkom svätej Rodiny, 6.januára sviatkom Zjavenia Pána, potom Krstu Pána, Popolcovou stredou,

---

⁹ Speciální přimluy: <http://op.cz/?id=14> (Květen 2007)

Kvetnou nedeľou, Zeleným štvrtkom, Veľkonočnou vigíliou, Zmŕtvýchvstaním Pána – vo dne, Nanebovstúpením Pána, Zoslaním Ducha svätého, Najsvätejšou Trojicou, Tela a krvi Pána, Najsvätejšieho srdca Ježišovho a Ježiša Krista Kráľa. Druhá časť začína sviatkom, ktorý sa slávi 2.februára Uvedenie Pána do chrámu, pokračuje sviatkom Svätého Jozefa snúbenca Panny Márie 19.marca, potom nasleduje 25. marca sviatkom Zvestovania Pána, potom pokračuje sviatkom 25.júna sviatkom Narodenia svätého Jána Krstiteľa, 29. júna sviatkom svätého Petra a Pavla, 5. júla sviatkom svätého Cyrila a Metoda, 6. augusta Premenenie Pána, 8. augusta svätého Otca Dominika, 15.augusta Nanebovzatie Panny Márie, 14. septembra Povýšenie svätého kríža, 28. septembra Svätého Václava, 1.novembra Všetkých svätých, 2. novembra Spomienka na všetkých verných zomrelých, 9. novembra Posvätenie Lateránskej baziliky, 8. decembra Nepoškvrneného počatia Panny Márie a nakoniec Posvätenie kostola a Posvätenie katedrály. V niektorých prípadoch je počet intencií v konkrétnom dni 12 napr. v deň Sviatku narodenia Pána slávenom v noci, v niektorých prípadoch sú 4 intencie vo Sviatok narodenia Pána slávenom cez deň, alebo vo Sviatok posvätenia katedrály je počet intencií 6.

Společné prosby věřících. P.Mrázek a P.Krupka, Doba postní. Svatý týden. Doba velikonoční. Červený obal.

Olomouc: Matice Cyrilometodějská. 2008.

Redigoval: P. Mrázek a P. Krupka

Společné prosby věřících. P.Mrázek a P.Krupka, Doba během roku.Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2007. Modrý obal.

Redigoval: P. Mrázek a P. Krupka

Společné modlitby věřících. P.Mrázek a P.Krupka, Doba adventní a doba vánoční.

Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2008. Biely obal.

Redigoval: P. Mrázek a P. Krupka

Táto zbierka sa skladá zo skupiny 3 zbierok prosebných modlitieb. Prvá z nich nesie názov Společné prosby věřících. Doba postní. Svatý týden. Doba velikonoční. a bola vydaná Maticou Cyrilometodějskou v Olomouci v roku 2008. Táto zbierka má 142 stránok. Túto zbierku vytvoril z rôznych prameňov Páter Mgr. Vladimír Mrázek a adventné férie, ktoré sú tiež jej obsahom v spolupráci s Páter Mgr. Jiřím Kupkou v roku 2008. Zbierka bola vytvorená skupinou bohoslovcov a okolnosti vzniku zbierky nie sú známe. Druhá zbierka je pre ďalšie liturgické obdobie Společné modlitby věřících. Doba během roku. (Neděle cyklus A-C, I-IV.) Doplnky, ktoré vytvoril a z rôznych prameňov

spracoval Páter Mgr. Vladimír Mrázek v roku 2008. Táto zbierka má 162 stránok. Tretia zbierka v poradí nesie názov Spoločné prosby věřících a obsahuje v sebe prosby pre dobu Adventnú a dobu vianočnú, ktoré rovnako spracoval Páter Mgr. Vladimír Mrázek v spolupráci s Pátrom Mgr. Jiřím Kupkou adventné férie z roku 2008. Zbierka má 86 stránok. Čo sa týka prvej zbierky, tak Pôstne obdobie začína klasicky Popolcovou stredou, pokračuje Popolcovou stredou II. a končí Sobotou po 5.nedeli pôstnej. V sekcii s názvom doba pôstna je obsahom každého jedného dňa skupina 5 alebo 6 intencií, pričom napr. pri Popolcovej strede II. je to 6. intencií a na začiatku sa uvádza odpoveď a na záver je záverečná modlitba predsedajúceho. Ďalšia sekcia zbierky prosieb nesie názov Svätý týždeň, ktorý začína Kvetnou nedeľou – cyklus A, cyklus B, cyklus C, pričom Svätý týždeň končí Zeleným štvrtkom resp. Pamiatkou Večere Pánovej. V tejto sekcii v každom jednom dni sa nachádza 5 prípadne 6 intencií a je v nej obsiahnutý i univerzálny model prosieb. Ďalšiu sekciu zbierky tvorí časť s názvom Doba veľkonočná, ktorá začína Veľkonočnou vigíliou I. a II., pokračuje Zmŕtvychvstaním Pána – cyklus A, cyklus B, cyklus C. Sekcia zbierky končí Prvým piatkom v dobe veľkonočnej. V tejto sekcii niektoré dni obsahujú 5 intencií a niektoré 6 intencií. Nachádza sa v nej i univerzálny model prosieb. Model obsahuje 4 druhy intencií a to nasledovných : Za potreby Cirkvi, Za štátnych predstaviteľov, Za tých, ktorých zaťažujú akékoľvek ťažkosti, Za miestne spoločenstvo. Druhá zbierka je určená pre ďalšie liturgické obdobie Spoločné modlitby věřících. Doba během roku. (Neděle cyklus A-C, I-IV.) Doplnky, ktoré vytvoril a spracoval tím bohoslovcov v spolupráci s Pátrom Mgr. Vladimírom Mrázkom v roku 2008. Zbierka má 162 stránok. Začína sekciou Liturgické medziobdobie cyklom A, Druhou nedeľou medziobdobia a tento cyklus končí pamiatkou Najsvätejšieho srdca Ježišovho. Pokračuje cyklom B, ktorý taktiež začína Druhou nedeľou medziobdobia a končí taktiež pamiatkou Najsvätejšieho srdca Ježišovho. Ďalej nasleduje cyklus C, ktorý taktiež začína Druhou nedeľou medziobdobia a končí pamiatkou Najsvätejšieho srdca Ježišovho. Potom nasleduje tzv. sekcia Týždeň I., ktorá začína Pondelkom a končí Sobotou. Ďalšia sekcia logicky nasledujúca je Týždeň II., ktorý začína Pondelkom a končí Sobotou. Potom nasleduje Týždeň III., ktorý obsahuje to isté, čo Týždeň II. a nakoniec Týždeň IV., ktorý taktiež obsahuje to isté. Zbierka končí sekciou Doplnky začínajúce Prvým piatkom I.,II., a obsahujúce skupiny prosieb, napr. Podľa svätého Serapiona, biskupa v Thmuisu, ktorá obsahuje 7 intencií. Ďalšie skupiny prosieb sú historického rázu, napr. Podľa byzantskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho, ktorá obsahuje 9 intencií. Táto

sekcia zbierky je zakončená skupinou prosieb Podľa prosieb pápeža Gelásia, ktorá obsahuje 7 intencií. Tretia zbierka je pomenovaná Spoločné prosby věřících a obsahuje v sebe prosby pre dobu Adventnú a dobu vianočnú, ktoré rovnako spracoval Páter Mgr. Vladimír Mrázek s pomocou skupiny bohoslovcov. Zbierka má 86 stránok a je určená pre uvedené liturgické obdobia. Doba adventná začína 1.nedeľou adventnou cyklom A, pokračuje cyklom B a C pre túto nedeľu a končí Prvým piatkom v dobe adventnej. V tejto časti jednotlivé liturgické dni majú v sebe obsiahnutých väčšinou 6 intencií prípadne 5 alebo 4. Potom nasleduje časť Doba vianočná začínajúca 25.decembrom čiže dňom Narodenia Pána – vigíliou a končí Prvým piatkom v dobe vianočnej. V dobe vianočnej jednotlivé liturgické sviatky majú v tejto zbierke 4, 5, 6 a 7 intencií, čo je maximálny počet.

Přímlyvy P. Josefa Bradáče. 2008.

Redigoval: P. Josef Bradáč

Trinástu zbierku prosebných modlitieb, ktorú sa nám podarilo nájsť, spísal ThDr. Páter Josef Bradáč a je zverejnená pod názvom Přímlyvy pro všední dny a vyšla v roku 2008 na súkromnej internetovej stránke.¹⁰ Po stiahnutí z internetovej stránky má zbierka 150 stránok. Táto zbierka je podľa nášho názoru len narýchlo uložená na internetovú stránku pravdepodobne bohoslovcami, pretože P. Bradáč už nežije. Prosby sú rozdelené na Liturgické medziobdobie – dni v týždni, na Prvý piatok – I. a II., na Prvé sväté prijímanie, Pri výročí posvätenia katedrály, Pri výročí posvätenia vlastného kostola a Za zomrelých – I. a II., potom sú dni od Pondelka do Soboty po 1.adventnej nedeľi, potom od Pondelka do Soboty po 2. adventnej nedeľi, ďalej nasleduje Pondelok po 3. adventnej nedeľi až do Piatku po 3. adventnej nedeľi. Pokračujú prosby k 17.decembru až do 24.decembra – ráno. Potom už začína Doba vianočná od 29.decembra, čo tvorí 5.deň v oktáve vianočnej, pokračuje 30.decembrom, čo predstavuje 6.deň v oktáve vianočnej, potom je 31.decembra. Potom je vynechaný 1.január v Novom roku a hneď nasleduje 2.január, ktorý je označený ako deň pred Zjavením Pána a takto to pokračuje až do 5.januára. Potom už nasleduje Slávnosť Zjavenia Pána čiže Troch kráľov. Pričom potom nasleduje logicky 7.január,

---

¹⁰ BRADÁČ Josef: Přímlyvy pro všední dny : <http://www.poutnik-jan.cz/primlyvy--c/primlyvy-pro-vsedni-dny/>, (6.červenec 2008)

v ktorom je uvedených niekoľko variant. Prvá je Pred Zjavením Pána, potom nasleduje Po Zjavení Pána. Pokračuje to 8.januárom po Zjavení Pána a takto až do 12.januára po Zjavení Pána. Potom už nasleduje Pôstne obdobie, začínajúce Štvrtkom po Popolcovej strede a končiace Sobotou po Popolcovej strede. Ďalej nasleduje Pondelok po 1.nedeli pôstnej a končí to Sobotou po 1.nedeli pôstnej. Potom logicky to postupuje Pondelkom po 2.nedeli pôstnej, pričom chýba 2.nedeľa i 1.nedeľa pôstna. Taktiež chýba Popolcová streda. Rada končí Sobotou po 2.nedeli pôstnej a 3.nedeľa pôstna opäť chýba. Potom rada opäť začína Pondelkom po 3.nedeli pôstnej a končí Sobotou po 3.nedeli pôstnej. Chýba znova 4.nedeľa pôstna. Potom nasleduje Pondelok po 4.nedeli pôstnej a končí rada Sobotou po 4.nedeli pôstnej. Piata nedeľa pôstna opäť nie je v zbierke uvedená. Automaticky to znova začína Pondelkom po 5.nedeli pôstnej a končí Sobotou po 5.nedeli pôstnej. Potom už nasleduje Svätý týždeň, začínajúc Pondelkom a končiac Stredou svätého týždňa. Potom už konečne nasleduje samotná Doba veľkonočná začínajúc Utorkom a končiac veľkonočnou Sobotou. Znova chýba 1. 2. a taktiež 3. veľkonočná nedeľa. Znova rada začínajúca Pondelkom po 2. Veľkonočnej nedeli a končiac Sobotou po 2. Veľkonočnej nedeli. Autor ďalej pokračuje Pondelkom po 3. Veľkonočnej nedeli a končiac Sobotou po 3. Veľkonočnej nedeli. Potom nasleduje nie 4. Veľkonočná nedeľa, ktorá tu opäť nie je, ale Pondelok po 4. Veľkonočnej nedeli, ktorý je na jej mieste uvedený a autor radu uzatvára Sobotou po 4. Veľkonočnej nedeli. Piata nedeľa veľkonočná tu znova nie je a to isté platí i pre 6 a 7. Veľkonočnú nedeľu. Na konci zbierky sa nachádza Sobota po 7. Veľkonočnej nedeli a ňou je zbierka uzavretá. Táto zbierka obsahuje niekedy 8 a niekedy 9 intencií pre každý deň daného liturgického obdobia. Liturgické medziobdobie začína 1.dňom každého mesiaca v medziobdobí, pokračuje 2.,3. dňom až po 31. Deň liturgického medziobdobia každého mesiaca.

Špeciálne prosby. Přímluvy Pastoračního střediska. 2011.
Redigoval: Pastoračné středisko arcibiskupství Praha

Ďalšia zbierka, v poradí štrnásť v našom katalógu, sa nachádza na internetovej stránke Pastoračného strediska¹¹. Tieto prosby sú vytvárané pri určitých príležitostiach v roku 2011 a predovšetkým pre nedele. Táto zbierka obsahuje v podstate 7 zbierok, ktoré boli spísané príležitostne a podľa spoločenských a politických okolností či udalostí. Celú zbierku sme si stiahla z internetu. Všetky tieto zbierky majú jednoznačne špeciálny charakter. Tieto prosby sú vytvárané pri určitých príležitostiach alebo svetových problémoch, napríklad 26.nedeľa v liturgickom medziobdobí pri príležitosti návštevy pápeža Benedikta XVI. v Nemecku, ďalej napríklad riešenie otázky hladomoru v Afrike sa rieši v 4 intencii 28.nedele v liturgickom medziobdobí v cykle A. Tieto prosby sa na uvedenej internetovej stránke stále aktualizujú a týkajú sa predovšetkým nedelí liturgického medziobdobia, cyklu A. Na internetovej stránke Pastoračného strediska arcibiskupstva v Prahe sú tieto zbierky k dispozícii k stiahnutiu. Je to 7 kompletných nedelí liturgických medziobdobí. Táto zbierka sa v našom katalógu nachádza na poslednom 14 mieste. Jednotlivé intencie sú venované aktuálnym svetovým problémom a daniu. Zbierky sa neustále pridávajú na tento server podľa aktuálnych svetových problémov a diania vo všetkých spoločenských sférach, kultúrnej, spoločenskej, politickej a cirkevnej. Začali vznikajúť v roku 2011.

Existujú ešte prosby, ktoré sú zakomponované do rôznych omšových kníh, konkrétne do týchto: Křestní obřady, ČBK, 1999, str.101, potom som našla v Svatebních obřadech, ČLK, pre vnútornú potrebu, str. 14 (čl.29),str.23(čl.50), str.32(čl.64) ďalej Obřady. Pomazání nemocných. Česká biskupská konference, Praha 2002, str. 155 – 178, potom Obřady pokání. Sekretariát české biskupské komise. Praha. 1982 -str. 43, str. 45, str.175, str. 185, str. 195.

---

¹¹ <http://ps.apha.cz/nedelni-primluy/> (9.října 2011)

2. Systematická analýza skúmaných zbierok.

Túto systematickú analýzu budeme robiť z hľadiska toho, ako je univerzálny model prítomný vo všetkých zbierkach v mojom katalógu. Potom z hľadiska historického a z hľadiska použiteľnosti jednotlivých zbierok v súčasnosti. Principiálne všetky formule majú rovnakú štruktúru. Každá formula začína vždy Výzvou predsedajúceho, potom sú jednotlivé intencie a na konci je Záverečná modlitba. Tento systém je založený na univerzálnom modeli a jeho prítomnosti v každej zbierke v mojom katalógu, z ktorej vyberieme vždy jednu formulu z každého liturgického obdobia pre advent, pôst, pre pamiatky svätých, mučeníkov, panien, biskupov respektíve služobníkov Cirkvi, pričom špecificky len pre tie obdobia pre, ktoré je každá zbierka určená. Budeme analyzovať i to, čo má byť prítomné vo Výzve (admonice) predsedajúceho, a čo má byť v Záverečnej modlitbe a prípadne zohľadníme to, čo má byť v jednotlivých intenciách, napríklad pre zvláštne príležitosti ako je birmovanie, pohreb, či svadba, pretože ich poradie sa môže upraviť s prihliadnutím k zvláštnym okolnostiam. „*V přímluvách neboli v modlitbě věřících vykonává lid poslání svého kněžství prosbou za všechny lidi. Je prospěšné, aby se ve mších s účastí lidu konala tato modlitba pravidelně, a to tak, aby obsahovala prosby za Církev svatou, za ty, kdo nám vládou, za ty, kdo jsou obtíženi různými těžkostmi, za všechny lidi a spásu celého světa. Pořadí proseb je obvykle toto: a) za potřeby církve, b) za státní představitele a spásu celého světa, c) za ty, které tíží jakékoli nesnáze, d) za místní společenství. Avšak při zvláštní příležitosti, jako je biřmování, sňatek, pohřeb, může se pořadí proseb upravit s přihlédnutím k této zvláštní okolnosti. Přímluvy řídí předsedající kněz: krátkým povzbuzením vybidne věřící k modlitbě a přímluvy zakončí závěrečnou modlitbou. Je dobré, když jednotlivé úmysly přednáší jáhen nebo zpěvák nebo někdo jiný.*“

¹²Ak sa nachádza pred intenciami nejaké oslovenie, tak je podľa definície súčasťou intencií a preto ich hovorí ten, kto prednáša úmysly. Potom nasleduje Odpoveď ľudu (aklamácia), ktorá môže mať formu krátkeho zvolania, ktorá je v jednej formule vždycky rovnaká. Iná varianta je, že je to tichá modlitba veriacich podľa rímskej tradície. Tretia varianta vzniká kombináciou dvoch predchádzajúcich kombinácií, keď chvíľa tichej modlitby je prerušená výzvou napríklad „Pána prosme“ a po nej nasleduje Odpoveď ľudu. Iná varianta je

---

¹² Český misál, Praha: Sekretariát české liturgické komise, 1983, odst. 45-47, str. 27.

recitácia pomerne dlhej prosebnej formule, ktorá je pri každej intencii iná. Ďalej sa zmienime o tom, čo sa má nachádzať v Záverečnej modlitbe (orace), ktorá má byť v podstate zhrnutím celej formule a uzatvára v omši nielen prosby, ale i celú bohoslužbu slova. A je potrebné, aby sa jej všetci prítomní zúčastnili a potvrdili aklamáciou „Amen“. Čo sa týka prípravy oltára počas tejto modlitby, tak je to absolútne nevhodné počas omše.

Pre nedele aktuálne možno použiť zbierku Spoločné prosby veriacich, Doba během roku, Neděle cyklus A-C, Týden I.- IV. Doplnky vydanú v Olomouci v roku 2007 Maticou Cyrilometodejskou. Ďalej možno použiť zbierku Přímluvy pro nedele a významné svátky, vydanú v Olomouci v roku 1997, potom Přímluvy, vydané Maticou Cyrilometodějskou v Olomouci v roku 1993 s modrým obalom a pochádza zo skupiny dvoch zbierok. Potom Přímluvy z Břevnova vydanú Mgr. Jánom Rücklom a Přímluvy podle Českého misálu, ktoré boli vydané v roku 2001 v Českých Budějoviciach. Ďalej možno použiť zbierku, ktorú uvádzam v našom katalógu na šiestom mieste a súčasťou skupiny dvoch zbierok a nesie názov Prosby veriacich I. Čiže celkový počet zbierok použiteľných pre tento účel je šesť. Pre liturgické medziobdobie, latinsky Praeces fidelium I. vydané Maticou cyrilometodejskou v roku 2000 a Krátké prosby pro všední dny, vydanú Maticou Cyrilometodejskou v roku 2000. Ďalej Přímluvy Josefa Bradáče, ktorú sú dostupné na internete a po jeho smrti ich tam niekto zverejnil, v časoch porevolučných.

Čo sa týka zbierok, ktoré možno použiť pre sviatky svätých a pamiatky, tak začneme opäť zbierkou Přímluvy pro všechny nedele a významné svátky vydanou v Olomouci v roku 1997, potom Přímluvy svazek II., vydanou Českou biskupskou konferenciou, Liturgickou komisiou v roku 1993 a pochádza zo skupiny dvoch zbierok Modrá a Hnedá a potom ešte Český misál vydaný v roku 1983. Ďalej možno použiť i Přímluvy z Břevnova Mgr. Jána Rückla, v ktorej sa nachádza časť Prosby sviatočné. Potom Prosby veriacich II. Praeces Fidelium II. Pre dobu adventnú, vianočnú, pôstnu, veľkonočnú a sviatky svätých zo skupiny dvoch zbierok. Zbierka bola vydaná Maticou cyrilometodejskou v roku 2000. Potom ešte možno použiť Špeciálne prosby z internetovej stránky bratov kazatel'ov kde sa nachádzajú Přímluvy pro slavnosti a svátky Páně a Votivní mše ke svatě Zdislavě. Celkový počet činí päť. Zbierky, ktoré možno použiť pre Liturgické medziobdobie, sú zo skupiny zbierok. Patrí sem zbierka so zeleným obalom Prosby veriacich I. Praeces Fidelium I. a možno použiť i Přímluvy podle Českého misálu z roku 2001.

Taktiež možno použiť Prímluvy Josefa Bradáče, ktoré sú určené pre liturgické medziobdobie. Čiže spektrum výberu nie je veľké. Čo sa týka ostatných zbierok prosebných modlitieb, ktoré sme spísala do katalógu, tak ich použitie je v niektorých prípadoch úzko špecifické a zbierky sú homogénne. Navyše zbierka z roku 1969 je v súčasnosti prakticky nepoužiteľná a ani Provizórne vydanie z roku 1974. Čo sa týka vydania Rímskeho misálu v roku 1983, tak ten možno v súčasnosti použiť.

Ďalej, čo sa týka situácie v českých a moravských územiach ohľadne zbierok prosebných modlitieb, vydaných po II. Vatikánskom koncile, tak situácia bola náročná ohľadne vydávania. Pretože vládla prísna cenzúra a politický režim to nedovoľoval. Nebolo v tomto čase jednoduché niečo vydať. Vyšiel aspoň preklad napísaný strojopisom v roku 1974, po tom, čo vyšla zbierka z nemeckého prekladu Benediktina Holzera.

Missale Romanum. Pavol VI. Rím, Vatikán: Sacra Congregatio pro cultu divino, 1970.

Český misál. Praha: Sekretariát české liturgické komise, 1983.

V Českom misáli, vydanom v roku 1983, možno nájsť 4 ukážky prosieb zo starých liturgií. U nich bolo vzhľadom k starobylosti textu ponechané pôvodné poradie prosieb. Takže sú to nasledovné skupiny: Všeobecné prosby číslo 1, Všeobecné prosby číslo 2, V období adventu, V období Vianoc, V období pôstu, V období veľkonočnom, V omši za zomrelých, Podľa euchológie svätého Serapióna, biskupa v Thumise (Dolný Egypt, okolo roku 350) a Podľa byzantskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho. (Podľa veľkej ektenie nazvanej Irinika, Carihrad, okolo 5. storočia). V podstate táto istá zbierka sa nachádza i v Missale Romanum. Český misál tvorí taký základný kameň prosieb. Zbierka sa nachádza od stránky 948 po stránku 955. Z tejto zbierky vyberieme 5 formúl, ktoré postupne analyzujeme. Najprv vezmeme formulu z Obdobia adventu. Úvodná modlitba nie je oslovením Boha, ale je výzvou k veriacim, aby s pokorou v srdci, vierou a vrúcnosťou vzývali Boha, takže týmto jednoznačne zodpovedá univerzálnemu modelu. Na každú intenciu ľud odpovedá aklamáciou: „Pane smiluj se“. Prvá intencia v tejto formule zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože jej obsahom sú 2 myšlienky, ktoré sa týkajú potrieb Cirkvi. Prvá je prosbou k Bohu, aby zostával vždycky v Cirkvi a druhá je prosbou za pápeža, biskupov a všetkých, ktorí v Cirkvi konajú službu. Druhá intencia obsahuje rovnako 2 myšlienky. Prvá je prosbou za svet, aby žil v mieri a bezpečí a druhá je prosbou k Bohu, aby riadil zmýšľanie tých, ktorí majú zodpovednosť za rozkvet spoločnosti. Takže

jednoznačne týmto zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože sa týka spásy celého sveta a štátnych predstaviteľov. Tretia intencia znovu obsahuje 2 myšlienky. Prícom prvá sa týka toho, aby zbavil svet nemocí, hladu a všetkého nešťastia. Druhá sa týka všetkých prenasledovaných, aby ich Boh vyslobodil. Tým pádom jednoznačne zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože sa týka ľudí, ktorých trápia akékoľvek ťažkosti. Nakoniec posledná intencia v tejto formule by mala byť podľa univerzálneho modelu prosbou za miestne spoločenstvo. Skladá sa z 2 myšlienok. Prvá je prosbou k Bohu za všetkých ľudí, aby vydávali pravdivé o jeho láske a druhá je prosbou o stálu prípravu na Kristov príchod. Čo sa týka záverečnej modlitby tak je v podstate zhrnutím celej formule a uzatvára ju. Prícom je zakončená aklamáciou „Amen“. Ďalšia formula, ktorú vyberáme je z Obdobia Vianoc. Začína štandardne Úvodnou modlitbou v ktorej sa poukazuje na spásu ľudstva ako takého. Predovšetkým na to, že ľudstvo nebolo spasené pre svoje spravodlivé skutky, ale pre milosrdenstvo Boha, a zároveň je výzvou k tomu, aby sme sa spoliehali na toto milosrdenstvo v pokore prosili za Cirkev a celý svet. Nie je oslovením Boha, ale je výzvou k ľudu takže preto zodpovedá univerzálnemu modelu. Keď analyzujeme prvú intenciu obsahujúcu 1 myšlienku, ktorá je všeobecnou prosbou k Bohu, aby ľud mal skutočnú vieru v Krista a potom ho následne zvestoval celému svetu. Takže sa týka toho, čo sa má podľa univerzálneho modelu prosieb nachádzať v tejto modlitbe len čiastočne, pretože nie sú v nej uvádzaní štátni predstavitelia. Druhá intencia sa má podľa univerzálneho modelu týkať štátnych predstaviteľov a spásy celého sveta. Avšak jej obsahom je 1 myšlienka, ktorá je prosbou k všetkým ľuďom dobrej vôle o Božie požehnanie, a pokoj, tak aby celý svet rástol do Kristovej plnosti. Potom čo sa týka tretej intencie v tejto formule, tak obsahuje 1 myšlienku, ktorou je v nej jednoznačne obsiahnutý univerzálny model, pretože je prosbou za všetkých trpiacich, najubohejších, hladujúcich, nemocných a opustených, aby poznali, že sa svetu narodil Spasiteľ. Posledná intencia v poradí sa má dotýkať podľa univerzálneho modelu miestneho spoločenstva a tomu i zodpovedá. Je predovšetkým všeobecnou prosbou za farnosť, príslušné zhromaždenie respektíve spoločenstvo. Intenciou obsahujúcou myšlienku, aby sa všetci ľudia naučili rozpoznávať Krista v tých, ktorí potrebujú našu pomoc. Po nej nasleduje záverečná modlitba, ktorá je v podstate zhrnutím celej formule a je namierená i k Panne Márii. Zhrnutím zodpovedá univerzálnemu modelu. Záverečná modlitba je zakončená aklamáciou ľudu a kňaza „Amen“. Ďalšiu formulu vyberieme z Obdobia pôstu. Úvodná modlitba je výzvou k ľudu k modlitbe a neustávaniu. Modlitieb má byť v tomto čase omnoho viacej ako kedykoľvek inokedy. Takže teda

správne zodpovedá tomu, čo sa v nej má nachádzať podľa univerzálneho modelu. Pričom na každú intenciu ľud odpovedá aklamáciou „Amen“. K prvej intencii obsahujúcej 1 myšlienku, ktorá je v podstate všeobecnou prosbou za celý kresťanský ľud, aby sa otvoril Božiemu slovu a v duchu pokánia obnovil svoju vernosť krstným záväzkom, takže v podstate zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá intencia je znovu všeobecnou prosbou k Bohu za celý svet, aby žil v mieri a pokoji a poznal čas milosti, a spásy. Takže sa netýka univerzálneho modelu úplne. Týka sa len z časti, pretože je prosbou za spásu pre ľud, ale nie sú v nej uvedení žiadni štátni predstavitelia. Tretia intencia sa má týkať všetkých ľudí, ktorých trápia akékoľvek ťažkosti a tomu i v skutočnosti zodpovedá takže je v nej univerzálny model prítomný. Obsahuje 2 myšlienky pričom 1 je za hriešnikov a špeciálne za ľahostajných ľudí, aby sa v tomto čase zmilovania obrátili k Bohu. Toto je 1 myšlienka a 2 myšlienka je prosbou za všetkých trpiacich a opustených, aby u Boha nachádzali pomoc a silu. Posledná intencia je prosbou za všetkých členov konkrétneho miestneho spoločenstva, aby spoznali svoje hriechy a zriekli sa ich takže týmto jednoznačne zodpovedá univerzálnemu modelu, ktorý sa má dotýkať miestneho spoločenstva. Celá formula je zakončená Záverečnou modlitbou a je jednoduchým zhrnutím všetkých prosieb obsiahnutých v tejto formule. Takže zodpovedá univerzálnemu modelu prosieb. V závere tejto modlitby je aklamácia ľudu „Amen“. Nasledujúcu formulu vyberiem z Obdobia veľkonočného. Formula klasicky začína Úvodnou modlitbou, ktorá je výzvou o prosbu ľudu za seba navzájom, za Cirkev a celý svet a za dar pokory. Na každú intenciu je predpísaná aklamácia ľudu „Prosíme ťe, vyslyš nás.“ Úvodná modlitba zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože nie je oslovením Boha, ale je výzvou k ľudu. Prvá intencia v poradí sa týka všetkých pastierov Cirkvi za múdrosť pre nich, takže sa týka potrieb Cirkvi a tým zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá intencia sa týka zmilovania sa nad celým svetom, aby žil v opravdivom pokoji Kristovom, takže týmto sa týka spásy celého sveta, ale nie sú v nej spomínaní štátni predstavitelia takže univerzálnemu modelu zodpovedá len čiastočne. Tretia intencia je prosbou za všetkých veriacich, aby sa ich smútok obrátil na radosť. Takže sa týka trpiacich a tým je v nej univerzálny postup obsiahnutý. Nakoniec posledná intencia sa týka určitého miestneho spoločenstva, aby Boh naň pamätal. Takže týmto je v nej univerzálny model obsiahnutý. Je prosbou o vydávanie svedectva o vzkriesenom Kristovi. Celá formula je ukončená Záverečnou modlitbou končiacou aklamáciou ľudu „Amen“. Pričom Záverečná modlitba je v podstate vyjadrením toho, že Boh pozná srdce každého človeka a preto aby vyslyšal prosby svojho ľudu. Takže

týmto zodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná formula, ktorú vyberieme je Podľa závete nášho Pána Ježiša Krista, Sýria 5 storočie. Úvodná modlitba je v podstate adresovaná ľudu, výzvou k nemu, aby z celej duše prosil Boha o zmilovanie oslovením: „Pane, smiluj se.“ Takže v nej sa univerzálny model jednoznačne nachádza. Potom nasleduje 11 intencií pričom každá obsahuje 1 myšlienku. Prvá je prosbou za mier, ktorý je v podstate potrebou Cirkvi takže týmto zodpovedá prvej intencii univerzálného modelu. Druhá intencia je prosbou za zachovanie viery takže týmto jednoznačne nezodpovedá druhej intencii v univerzálnom modeli. Tretia intencia vo formule je prosbou za jednotu srdca a mysle, takže taktiež nezodpovedá tomu, čo má byť v tejto intencii podľa univerzálného modlitby. Nasledujúca intencia je prosbou za ducha, ktorého dal Boh apoštolom. Táto intencia sa týka v podstate miestneho spoločenstva istým spôsobom takže tým zodpovedá univerzálnemu modelu. Potom nasleduje intencia s prosbou za Ducha, ktorého dal Boh prorokom a prosbou o naplnenie poslušnosti k Božiemu slovu. Toto je už v tejto intencii navyše. Potom nasleduje intencia za biskupa, ktorá je prosbou za to, aby viedol Cirkev v čistote a bez poškvrny. Táto intencia má všeobecný charakter. Už by tu ani nemusela byť prítomná. Nasledujúca je prosbou za kňazov, aby slúžili Božej Cirkvi a taktiež tu nemusela byť prítomná. Má univerzálny charakter. Ďalšia sa týka jáhnov a ostatných služobníkov Cirkvi a je prosbou za to, aby ich práca bola vytrvalou a prinášala mnoho ovocia. Je v tejto formule taktiež navyše. Potom nasleduje intencia, ktorá je prosbou za všetkých veriacich a ich vieru, aby ju Boh zachoval neporušenú. Platí pre ňu to isté, čo pre predchádzajúcu, pretože už presahuje počet 4, ktorý je obsiahnutý v univerzálnom modeli, takže je navyše. Predposledná intencia sa týka tejto Zemi, prosby za mier a spravodlivosť na Zemi. Má všeobecný charakter potrieb Cirkvi, takže zodpovedá 1 intencii v univerzálnom modeli. Posledná intencia je prosbou za celý svet a za potreby každého človeka. Celá formula je ukončená jednoduchou Záverečnou modlitbou a je adresovaná Bohu a je vyjadrením prosenia, chválenia a nádeje, ktorú mu ľud neustále vzdáva. Takže v podstate zodpovedá tomu, čo v nej má byť prítomné podľa univerzálného modelu a je zakončená aklamáciou ľudu „Amen.“ Touto formulou by sme uzavreli túto zbierku prosieb. Podrobné okolnosti vzniku tejto zbierky nie sú známe.

Provizórne vydanie českého misálu. Sekretariát české liturgické komise. Strojopisová podoba. Zelený obal. Praha, 1974.

Teraz pristúpime k zbierke nachádzajúcej sa v Provizórnom vydaní Rímskeho misálu, v ktorej sa nachádzajú prosby, ktoré sú obsahom i Rímskeho misálu. Zbierka sa nachádza v podstate od stránky 12 po stránku 48, čo je zrejmé z obsahu. Na stránke 25 sa nachádzajú dve formuly prosieb, ktoré sú umiestnené v sekcii Přímlyvy z Římského misálu. Z tejto zbierky vyberieme uvedenú prvú formulu, Formulu z pôstneho obdobia, Formulu z Adventného obdobia, Formulu z období Během roku II. a nakoniec formulu zo Starých liturgií. Takže ich celkový počet je 5. Budeme hľadať univerzálny model v prvej formule. V tejto formule je univerzálny model zakomponovaný úplne. Formula obsahuje 4 intencie. Úvod spĺňa parametre toho, čo má v ňom byť, čiže výzvou k veriacim, čiže adresátom sú veriaci. Prvá intencia sa týka potrieb Cirkvi všeobecne, pretože je prosbou za ochranu Cirkvi. Druhá intencia je adresovaná k národom, za mier a svornosť, čiže zodpovedá druhej intencii v univerzálnom modeli namierenej k štátnym predstaviteľom a k spásu celého sveta. Tretia intencia v tejto formule smeruje ku všetkým trpiacim a nešťastným, čiže táto intencia taktiež zodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná intencia, ktorá má smerovať k miestnemu spoločenstvu, tu smeruje k farskému spoločenstvu. Ďalej, čo sa týka Záverečnej modlitby, má končiť aklamáciou ľudu „Amen“ a v tomto prípade v tejto prvej formule i končí. Súčasťou tejto prosby je i Odpoveď ľudu, ktorá má formu výzvy „Prosímte Tě vyslyš nás.“ Ďalej vezmeme formulu v Pôstnom období variantu II. Obsahujú 4 intencie. Čo sa týka Úvodnej modlitby, tak je v tomto prípade Výzvou k veriacim k niečomu konkrétnemu, čiže k tomu, aby jeho smrť nebola pre nás márna. Potom nasleduje štandardne prvá intencia, ktorá je nasmerovaná ku katechumenom, čiže obsahuje v sebe prvú intenciu obsiahnutú v univerzálnom modeli. Druhá intencia je nasmerovaná na rozvojové krajiny a pomoci im, a potom sa týka spravodlivosti, a mieru, čiže to zodpovedá tomu, čo má byť v druhej intencii podľa univerzálného modelu. Tretia intencia sa týka trpiacich a za pomoc pre nich, čo zodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná intencia sa týka prosieb za všetkých okolo, čiže za spoločenstvo, takže takto je obsiahnutá vo 4 intencii univerzálného modelu. Z tejto zbierky vyberieme ešte formulu, ktorá sa nachádza na stránke 26, ktorá sa dá použiť v Advente. Úvodná modlitba spĺňa parametre univerzálného modelu, čiže je nasmerovaná k ľudu výzvou k pokore, viere a vrúcnosti. V tomto modeli sa nachádza 8 intencií a na každú ľud

odpovedá „Pane smiluj se.“ Prvá zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá intencia je namierená k cirkevným pastierom, čiže to nezodpovedá univerzálnemu modelu vôbec, pretože sa má týkať štátnych predstaviteľov a spásy celého sveta. Tretia intencia sa týka mieru a bezpečia, čiže je navyše. Štvrtá intencia je nasmerovaná k tým, ktorí majú zodpovednosť za rozkvet spoločnosti. Táto intencia by mala byť druhá podľa univerzálného modelu. Piata intencia sa týka toho, aby Boh zbavil svet hladu, nemocí a všetkých nešťastí. Čiže zodpovedá jej tretia intencia v univerzálnom modeli. Ďalšia intencia v poradí je adresovaná k tým, ktorí sú prenasledovaní. Predposledná sa týka toho, aby sme vydávali pravé svedectvo o Božej láske a nakoniec posledná sa týka druhého príchodu Krista. Celý formulár je zakončený Záverečnou modlitbou, ktorej adresátom je Boh a je v podstate zhrnutím, čo zodpovedá univerzálnemu modelu, a je zakončená odpoveďou ľudu „Amen“. Ďalšia formula, ktorú budeme analyzovať, sa nachádza v období Během roku a je označená II. Nachádza sa na stránke 30. Obsahuje 4 intencie, čiže počet zodpovedá univerzálnemu modelu. Prvá intencia sa týka potrieb Cirkvi, respektíve je nasmerovaná k pokrsteným, potom ďalej druhá sa týka spravodlivosti, mieru a pokoja za všetky národy, aby ich Boh vyslobodil zo všetkých rozbrojov. Táto zodpovedá druhej prosbe v univerzálnom modeli. Tretia prosba sa týka trpiacich, chorých a opustených, aby sme na nich nezabúdali. Čo taktiež zodpovedá tretej prosbe v univerzálnom modeli. Posledná intencia sa týka všetkých navzájom, aby sme boli schopní prijímať bohatstvo Božích darov, čiže toto sa vzťahuje na miestne spoločenstvo. Celú formulu uzatvára samozrejme Záverečná modlitba, na ktorú ľud odpovedá „Amen“. Záverečná modlitba je v podstate prosbou o zmilovanie a je adresovaná Bohu, ku ktorému sa ľud modlí podľa jeho vôle a v podstate je zhrnutím celej formule. Potom sa nachádza sekcia formúl podľa rozličných liturgií. Vybrali sme ešte formulu, nachádzajúcu sa na stránke 34 a 35 zo Starých liturgií, ktorá obsahuje 14 intencií samozrejme Úvodnú a Záverečnú modlitbu na, ktorú ľud odpovedá „Amen“. Je pomenovaná Podľa Klementínskej liturgie, II. Úvodná modlitba je adresovaná Bohu, čo je identické s univerzálnym modelom. Po nej štandardne nasleduje odpoveď ľudu, ktorá sa nachádza samozrejme za každou intenciou a je formulovaná „Prosíme Ťe vyslyš nás.“ Prvá intencia sa týka posvätenia Cirkvi, čiže týka sa potrieb Cirkvi a teda jednoznačne je v nej prítomný univerzálny model. Druhá intencia sa týka biskupov, čiže spĺňa parametre druhej intencie univerzálného modelu. Ďalšia intencia v poradí sa týka kňazov, jáhnov a služobníkov Cirkvi, čiže to by mala byť prosbou za trpiacich podľa univerzálného modelu. V poradí štvrtá intencia je namierená k tým, ktorí

nesú zodpovednosť za spravodlivosť a mier vo svete, čiže k štátnym predstaviteľom a za pokoj medzi všetkými ľuďmi. Táto intencia by sa mala týkať miestneho spoločenstva Cirkvi. Ďalšia intencia je prosbou za ľud, aby bol kňazský a kráľovský. Táto intencia by mala byť na štvrtom mieste. Ďalšia sa potom týka rodín a ďalej je namierená i k tým, ktorí nikoho nemajú, potom nasleduje intencia za to konkrétne mesto, ku ktorému je intencia nasmerovaná, za jeho obyvateľov, za všetkých nemocných, za tých, ktorí majú ťažký život, za tých, ktorí sú na cestách. Čiže všeobecne sa týka všetkých trpiacich, to znamená, že by sa mala nachádzať na treťom mieste v poradí podľa univerzálneho modelu. Potom nasleduje intencia, ktorá je namierená k tým, ktorí nás nenávidia a k blúdiacim. Čiže to je vzhľadom k univerzálnemu modelu istým spôsobom tretia intencia. Ďalšia intencia sa týka tých, ktorí sa pripravujú na krst, čiže v podstate za miestne spoločenstvo podľa štvrtej intencie v univerzálnom modeli. Ďalšia sa týka za tých, ktorí zápasia s pokušením, čiže trpiacich podľa univerzálneho modelu. Ďalšia je prosbou za všetkých kajúcnikov, čiže za miestne spoločenstvo podľa štvrtej intencie univerzálneho modelu. Predposledná intencia v tejto rade intencií sa týka priaznivého počasia, dobrej úrody, čiže za miestne spoločenstvo podľa štvrtej intencie v univerzálnom modeli. Nakoniec posledná intencia sa vzťahuje k zomrelým a je v podstate prosbou za nich. Celá formula je zakončená Záverečnou modlitbou, ktorá je namierená k Bohu a je zakončená odpoveďou ľudu „Amen.“ Táto modlitba má byť v podstate zhrnutím toho, o čo sa prosilo a nemá byť podľa univerzálneho modelu namierená k ľudu. Touto formulou uzatvárame túto zbierku.

Modlitba věřících. Přímluvy. P. Josef Karafiát, P.Vincenc Majar, Olomouc : Matice Cyrilometodějská, 1969.

Keď postúpime k ďalšej zbierke s názvom Modlitba věřících. Přímluvy. vydané v roku 1969. Táto zbierka je rozdelená na niekoľko sekcií a to nasledovných : Doby a dny Církevního roku, Svátky svatých všeobecne, Svátky svatých a Přímluvy pro všední dny (Férie) a Přímluvy pro zvláštní příležitosti a Texty k volnému výběru. V závere zbierky sa nachádza stručné pojednanie o tom, čo sú to prosby. Z prvej sekcie vyberieme 2 formule, z druhej sekcie 1 formulu a z tretej sekcie vyberieme 1 formulu. Takže celkový počet je 3. Čo sa týka ďalších sekcií tak priestor na ich prípadnú analýzu môžeme poskytnúť až v magisterskej práci.

Začneme veľkonočným obdobím a vyberieme formulu pre II. Veľkonočnú nedeľu, ktorá začína zvolaním „Pán s Vami“, čo vôbec nezodpovedá univerzálnemu modelu. Táto formula sa nachádza v kapitole s názvom Doby a dny cirkevného roku. Čo sa týka Úvodnej modlitby (admonice), tak tá je adresovaná veriacim, aby sa modlili za všetkých členov Cirkvi. Intencie v tejto formule nie sú stručné rovnako ako v celej zbierke. Každá intencia má vždy dve myšlienky. Prvá intencia smeruje k Cirkvi k prosbe o posilu pre ňu svedectvom, apoštolov, čo zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá myšlienka je namierená k rodinným zväzkom. Druhá intencia je prosbou o jednotu národov a zároveň prosbou o pokoj pre všetky národy. Takže univerzálny model je do nej zakomponovaný. Tretia intencia je prosbou o vieru a odpustenie hriechov pre tých, čo pochybujú a prosbou za rodičov, aby naučili rodičov a vychovávateľov prebúdzat' v deťoch vieru. Takže podľa univerzálného modelu to zodpovedá, pretože to má byť intencia za tých, ktorých zaťažujú akékoľvek problémy. Posledná 4 intencia v tejto Nedeli je nasmerovaná k deťom, aby ich Boh pripravil na prijatie prvého svätého prijímania. Druhá myšlienka tejto intencie smeruje k tomu, aby deti príslušnej farnosti boli zachované v Božej láske. V tejto formule nechýba aklamácia ľudu na každú intenciu, ktorá znie „Zachovej deti našej farnosti ve své lásce!“. Potom nasleduje Záverečná modlitba, v ktorej si možno vybrať z dvoch variánt. Prvá varianta je v podstate prosbou za pokrstených, aby na nich Boh zhladal a v podstate je prosbou za to, aby vzrástol počet veriacich v Cirkvi. Takže táto Záverečná modlitba (orace) nezodpovedá univerzálnemu modelu, pretože nie je celkovým zhrnutím tejto formuly. Druhá varianta je v podstate prosbou za ničím nerušený mier pre ľud v čase veľkonočnom, a zároveň je vyjadrením pomoci Boha svojmu ľudu, na ktorý nikdy nezabúda. Táto druhá varianta vystihuje to, čo má byť prítomné v záverečnej modlitbe podľa univerzálného modelu.

Z tejto istej sekcie ešte vyberieme formulu pre I. Nedeľu pôstnu. Formula začína zvolaním „Pán s Vami!“, čo nezodpovedá univerzálnemu modelu 4 intencií a je to zbytočné, aby to tu bolo prítomné. Úvodná modlitba (admonice) smeruje k ľudu, aby Boha prosil o milosrdenstvo. Ďalej za každou jednou intenciou je aklamácia ľudu: „Všemohoucí věčný Bože!“ Prvá intencia sa opäť skladá z dvoch myšlienok a smeruje k Cirkvi, aby ju Boh zbavil akejkoľvek poškrvny v dobe pôstu, čiže je v nej prítomný univerzálny model konkrétne prvá intencia, ktorá sa má týkať potrieb Cirkvi. Druhá myšlienka je prosbou za ducha horlivej modlitby a činorodej lásky, a pravého pokánia, aby

boli prítomné v Cirkvi. Čiže i táto myšlienka zodpovedá prvej intencii univerzálneho modelu prosieb. Druhá intencia je nasmerovaná k verejným inštitúciám a k ich starostlivosti o národy a potom ešte prosbou za rozširovanie Božieho slova cez tlač, rozhlas a médiá. Toto nezodpovedá univerzálnemu modelu, podľa ktorého to má byť intencia nasmerovaná k štátnym inštitúciám a verejnosti. Tretia intencia sa týka toho, aby sa vlašným ľuďom doba pôstu premenila v dobu spásy a zároveň je prosbou za chudobných a nemocných, aby boli neustále povzbudzovaní láskou spolubratov a spolusestier. Čiže táto intencia zodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná intencia sa má týkať podľa tohto modelu miestneho spoločenstva, a v tomto prípade sa týka farníkov, aby boli chránení od úkladov zlého nepriateľa a prosbou o zbavenie všetkých vášní a hriechov. Čiže univerzálny model prosieb je v nej prítomný. Ďalej, čo sa týka záverečnej modlitby, tak má opäť dve varianty. Prvá je v podstate prosbou k Bohu o to, aby členovia Cirkvi čerpali v pôstnom čase z Božieho tajomstva a prenášali ho aj do svojho spôsobu života. Druhá varianta sa týka prosby o naplnenie Božím milosrdenstvom pre Cirkev, aby si mohla od vecí, ktoré ju poburujú, odpočinúť a raz prijať dar večnej blaženosti. Táto modlitba podľa univerzálneho modelu má uzatvárať bohoslužbu slova, čo tomu zodpovedá. Chýba však aklamácia, ktorá by mala nasledovať.

Ďalej ešte vyberáme jednu formulu zo sekcie Svätky svätých a to zo sviatku, ktorý sa slávi 8. Marca a je to Sviatok svätého Tomáša Akvinského, cirkevného učiteľa. Formula ako takmer všetky formule v tejto zbierke začína zvolaním „Pán s Vami!“ Po nej nasleduje Úvodná modlitba k veriacim, ktorá je nasmerovaná k Bohu a nie k veriacim, čiže to absolútne nezodpovedá podľa definície toho, čo sa tu má nachádzať. Úvodná modlitba má byť prioritne výzvou k veriacim. Prvá intencia prosbou k Bohu, aby Cirkev naučil približovať sa k tajomstvám viery s pokorou. Táto intencia obsahuje dve myšlienky. Druhá myšlienka je za bohoslovcov, aby našli v Božom posolstve odpovede na otázky súčasnej doby. Čiže týka sa potrieb Cirkvi, a týmto zodpovedá prvej intencii univerzálneho modelu prosieb. Druhá intencia obsahuje dve myšlienky, pričom prvá myšlienka sa týka výskumníkov, aby ich bádanie vyústilo v hľadanie Boha a potom sa týka školstva, aby sa v ňom vzbudila láska k pravde. Táto intencia nezodpovedá univerzálnemu modelu. Po nej tretia intencia, ktorá je prosbou za zanedbanú mládež vývojových zemí a potom druhá myšlienka v nej obsiahnutá sa týka ľudskej pýchy, ktorá vyplynula z množstva vedomostí, vďaka ktorým sa mnoho členov Cirkvi od nej odvrátilo. Čiže táto intencia zodpovedá

univerzálnemu modelu, pretože sa týka trpiacej mládeže. Posledná intencia v poradí obsahuje dve myšlienky, pričom prvá sa týka pravdy ako takej, aby sa pre ňu otvorili srdcia veriacich a druhá je prosbou k Bohu o posilu vo viere a láske k nemu. Čiže zodpovedá univerzálnemu modelu prosieb, ktorý sa má týkať miestneho spoločenstva. Celá formula je zakončená záverečnou modlitbou, ktorá má znova dve varianty. Prvá varianta je prosbou, aby členovia Cirkvi nasledovali príklad svätého Tomáša Akvinského a aby sa tak páčili Bohu, a nasledovali jeho príklad. Čiže dokonale vystihuje podstatu tejto formuly, a tak zodpovedá tomu, čo má byť podľa definície v záverečnej modlitbe, ktorá ju má uzatvárať. Pri oboch variantách chýba aklamácia ľudu „Amen“.

Keď prejdeme do sekcie s názvom Prímluvy pro všední dny (férie), tak z nej vyberieme formulu určenú pre Prvý piatok v mesiaci. Formula začína zvolaním kňaza k ľudu „Pán s Vámi!“ a potom nasleduje Úvodná výzva k veriacim sa týka toho, aby prosili Boha, aby im dal poznať svoju Božiu. Potom nasleduje aklamácia ľudu :“Pane Ježíši Kriste, bohatý smilováním a láskou!“ Zvolanie kňaza nezodpovedá univerzálnemu modelu. Prvá intencia sa týka toho, aby Boh naplnil svojou silou svojich služobníkov, a aby Boh poslal pracovníkov na pole a učinil ich svedkami o svojej láske. Čiže za povolania v Cirkvi a to je relevantné podľa prvej intencie v univerzálnom modeli. Druhá intencia sa týka mieru na svete a lekárov, aby ich Boh osvietil v ťažkých rozhodnutiach. Čiže zodpovedá univerzálnemu modelu, podľa ktorého sa má vzťahovať na spásu celého sveta. Tretia intencia v poradí smeruje k ľuďom, ktorí nesú ťažký kríž, aby ho prijali ako pokánie. Zároveň je prosbou k unaveným ľuďom, aby im Boh zoslal ducha svojej lásky. Čiže to zodpovedá univerzálnemu modelu, podľa ktorého sa táto intencia má týkať tých, ktorých zaťažujú akékoľvek ťažkosti. Nakoniec posledná intencia sa týka toho, aby Boh učinil naše srdce dobrou pôdou k rozsievaniu Božieho slova, čo je veľmi výstižné na dnešnú dobu. Zároveň je intencia prosbou za svetlo pre tých, ktorí sú v tme a umreli bez Boha. Čiže istým spôsobom sa dotýka miestneho spoločenstva, a tak zodpovedá univerzálnemu modelu. Záverečná modlitba má znova dve varianty, pričom prvá je prosbou k Bohu o odpustenie a druhá je prosbou o zapálenie Božieho plameňa v srdciach veriacich a v podstate je zhrnutím celej formuly, a tým zodpovedá univerzálnemu modelu.

Teraz prejdeme do sekcie Prímluvy pro zvláštní příležitosti, z ktorej vyberieme formulu Za pápeža, ktorá opäť začína zvolaním „Pán s vámi!“, ktoré je zbytočné a nepripomína ľudu, že by v omši mali nasledovať prosby. Po ňom nasleduje Úvodná

výzva k ľudu, ktorá je skôr konštatovaním o tom, že keď budeme prosiť Boha, aby viedol pastierov ľudí a pomáhal všetkým ľuďom, tak nám nič nebude chýbať, ale nie je rozhodne výzvou k veriacim podľa univerzálneho modelu. Po nej nasleduje aklamácia ľudu, ktorá nasleduje vždy po každej intencii. Je to „Pane Ježíši Kriste hlavo a Pastýři své Církeve!“ Prvá intencia je predovšetkým prosbou za Cirkev, aby bola chrámom Božskej velebnosti a prosbou za sily pre Pápeža. Intencia obsahuje 4 myšlienky za Pápeža. Predovšetkým, aby povzbudzoval ľud vo viere. Čiže za potreby Cirkvi, pretože prvá myšlienka sa týka toho, aby Cirkev bola vybudovaná na Petrovej skale. Druhá intencia je prosbou za vládných predstaviteľov, aby počúvali výzvy Pápeža k mieru, čiže týmto zodpovedá univerzálnemu modelu. Táto intencia obsahuje jednu myšlienku. Tretia intencia sa týka toho, aby Boh vzbudil v hriešnikoch dôveru v Pápeža a jeho moc, čiže nezodpovedá univerzálnemu modelu, pretože by sa mala týkať ľudí, ktorých zaťažujú akékoľvek problémy. Táto intencia má jednu myšlienku. Štvrtá intencia nie je stručná a má dve myšlienky. Prvá je namierená k poslušnosti členov Cirkvi voči Pápežovi a druhá je prosbou ľudu o naplnenie starostlivosťou Pápeža. Potom samozrejme nasleduje Záverečná modlitba, ktorá má opäť dve varianty. Prvá je v podstate prosbou o Božie pôsobenie vo vedomí Pápeža, ktoré je zaťažované ľudskou slabosťou a prosbou za to, aby Pápeža členovia Cirkvi nasledovali ako svoj príklad. Takže dokonale vystihuje to, čo má byť v záverečnej modlitbe, ktorá má byť v podstate zhrnutím formuly. Druhá varianta je v podstate zhrnutím formuly, pretože sa dotýka i členov Cirkvi, ktorým Boh dáva silu, aby plnili jeho prikázania a zároveň je prosbou za Pápeža, aby mu Boh dal schopnosti, pretože poslušnosť poddaných je dôkazom schopnosti vládcu, čo pokladám za skutočnú múdrosť. Takže táto varianta kompletne zhŕňa to, čo je obsahom tejto formuly a taktiež zodpovedá definícii toho, čo sa má v tejto modlitbe nachádzať.

Ďalej vyberieme formulu, týkajúcu sa Panien či mučeníčok. Formula sa nachádza v sekcii s názvom Svätky svätých všeobecne. V tejto sekcii je to všeobecne myslené a preto má formula názov Svátek Panny. Formula je uvedená zvolaním „Pán sa Vámi!“ a po nej nasleduje Úvodná modlitba, ktorá zodpovedá presne tomu, čo má v nej byť prítomné podľa definície, pretože je výzvou k veriacim, aby sa s dôverou v jej príhovor u Boha spojili v modlitbe. Potom nasleduje aklamácia ľudu, ktorej adresátom je Boh a znie : „Pane Ježíši Kriste, Synu Panny Marie!“ Formula obsahuje 4 intencie a každá intencia obsahuje 2 myšlienky. Prvá sa týka rehoľníčok a požehnaní ich rozjímavému životu

a druhá sa týka Cirkvi všeobecne, aby ju Boh posvätil obetavou službou. Čiže zodpovedá univerzálnemu modelu jednoznačne. Druhá sa týka práv a dôstojnosti žien a mládeže, aby sa nachádzala v prostredí, ktoré by ju naplňovalo všetkým dobrým a krásnym. Nie je prosbou za štátnych predstaviteľov a prosbou za spásu sveta, takže nezodpovedá univerzálnemu modelu. Tretia intencia je prosbou za nemocných, starých a deti, aby im Boh poslal opatrovníčky a ošetrovatelky. Druhá myšlienka sa týka toho, aby Boh pomáhal osamelým ženám, aby slúžili Bohu a blížnym. Je prosbou za ľudí, ktorých trápia akékoľvek trápenia, takže zodpovedá univerzálnemu modelu jednoznačne. Posledná intencia je prosbou o bdenie, týkajúce sa očakávania druhého príchodu Krista a druhá myšlienka sa týka rehoľného stavu, aby v ňom členovia Cirkvi videli znamenie prísľubu večného života. Čiže zodpovedá univerzálnemu modelu, podľa ktorého sa má týkať miestneho spoločenstva. Po nej nasleduje Záverečná modlitba, ktorá má znova dve varianty. Prvá je prosbou k Bohu, aby ľuďom vždy poskytoval pomoc na príhovor tejto Panny, čiže v podstate je zhrnutím celej formuly, a tým zodpovedá definícii toho, čo má byť prítomné v Záverečnej modlitbe. Druhá varianta je prosbou k Bohu o tom, aby nás zbožný život tejto svätej Panny naplňoval radosťou a na jej príhovor, aby sme získali od Boha rozličné dobrodenia. Čiže v podstate je zhrnutím celej tejto formuly, a tak zodpovedá definícii toho, čo má byť prítomné v Záverečnej modlitbe.

**Přímluvy. Česká biskupská konference Liturgická komise. Modrý obal.
Olomouc: Matice Cyrilometodějská. 1993.
Redigoval: Josef Hrdlička, biskup.**

**Přímluvy svazek II. Pro všední dny a hlavně svátky a památky svatých. Hnědý obal.
Olomouc: Česká biskupská konference Liturgická komise. Matice Cyrilometodějská.
1993.**

Ďalej pristúpime k hľadaniu univerzálneho modelu prosieb a systematickej analýze v skupine dvoch zbierok modrej a hnedej z roku 1997. Formule, ktoré sú v týchto zbierkach, obsahujú obsiahle intencie. Sú zbytočne zdĺhavé. Najprv vezmeme formulu, nachádzajúcu sa v modrej zbierke v 3.nedeli pôstnej v cykle A. Táto formula obsahuje 4 intencie, pričom 2 intencie obsahujú 2 myšlienky, a druhá intencia 1 myšlienku a posledná intencia 3 myšlienky. Úvodná modlitba je v tomto prípade výzvou k ľudu, aby otvoril svoje srdcia pre Ježiša. Čiže zodpovedá definícii toho, čo sa má nachádzať v Úvodnej modlitbe. Prosba je nasmerovaná k životu Cirkvi, k jednoduchosti, odriekaniu a vnútornej

čistote, a zároveň prosbou o to, aby ľudia v Cirkvi nachádzali prameň vody, tryskajúci do života večného. Prvá intencia sa má týkať potrieb Cirkvi, čo zodpovedá Univerzálnemu modelu. Druhá intencia sa týka duchovných hodnôt pravdy, lásky a spravodlivosti a túžby po všetkých duchovných hodnotách všeobecne vo svete. Čiže nezodpovedá univerzálnemu modelu prosieb, pretože podľa neho by sa mala týkať štátnych predstaviteľov. Tretia intencia v poradí je prosbou za hriešnikov, aby sa v tomto čase obrátili a činili pokánie a aby duchovná obnova členov Cirkvi posväcovala každú prácu a medziľudské vzťahy. Čiže nezodpovedá intencii v univerzálnom modeli prosieb, pretože by sa mala týkať všetkých tých, ktorých zaťažujú nejaké trápenia. Posledná intencia v tejto formule sa týka účasti členov Cirkvi na liturgii, aby bola opravdivá, potom druhá myšlienka sa týka toho, aby pôstna doba bola obnovou našich krstných záväzkov a tretia myšlienka sa týka zomrelých, aby na večnosti mohli chváliť Boha za jeho lásku. Týka sa toho ktorého miestneho spoločenstva a v tomto prípade zodpovedá intencii podľa univerzálného modelu prosieb. Za každou intenciou chýba aklamácia a celá formula je štandardne zakončená Záverečnou modlitbou, ktorá má jednu variantu, a je v podstate výstižným zhrnutím celej formule, a je zakončená aklamáciou "Amen". Teraz budeme analyzovať formulu z liturgického medziobdobia. Je zo 6.nedele v liturgickom medziobdobí, z cyklu A a obsahuje 4 intencie, pričom 1,3 a 4 intencia obsahujú 2 myšlienky a 2 intencia obsahuje 1 myšlienku. Formula začína štandardne Úvodnou modlitbou, ktorá je výzvou k tomu, aby sme poznali tajomstvo života v Božom kráľovstve, čiže zodpovedá tomu, že má byť výzvou adresovanou k ľudu. Prvá intencia sa týka Božej múdrosti, aby sa prejavila v náuke Cirkvi a prosby o naplnenie biskupov a kňazov Duchom svätosti, aby múdro viedli Tvoj ľud. Čiže takto jednoznačne zodpovedá univerzálnemu modelu. Čo sa týka druhej intencie, tak je prosbou o to, aby Boh dal poznať národom, že svoje problémy nevyriešia iba ľudským úsilím, ale hlavne zmenou zmýšľania a obrátením sa k Bohu. Čiže taktiež zodpovedá univerzálnemu modelu, ktorý sa má týkať štátnych predstaviteľov a spásy celého sveta. Tretia intencia je prosbou za všetkých, na ktorých dolieha pokušenie a prosbou za uzmiernenie pre rozhnevaných, a odstránenie nenávisť z myslí a sŕdc tých, ktorých zotročuje zlo. Čiže má sa týkať všetkých tých, ktorých trápia nejaké ťažkosti, či trápenia podľa univerzálného modelu a táto intencia tomu zodpovedá. Za každou intenciou nenasleduje aklamácia, ako by tomu malo byť. Formula je štandardne zakončená Záverečnou modlitbou, ktorá ale nie je zhrnutím celej formuly. Je prioritne o zachovávaní Božieho zákona, ktorý je základnou podmienkou k tomu, aby človek prišiel ku spáse a žil

túto múdrosť neustále. Takže nezodpovedá tomu, čo sa má nachádzať v Záverečnej modlitbe. Okrem toho Záverečná modlitba nekončí aklamáciou. Ešte vyberieme formulu z cyklu B, 1.nedeľu adventnú, ktorá obsahuje 4 intencie, pričom 1 obsahuje 2 myšlienky, 2 obsahuje 1 myšlienku, 3 obsahuje 2 myšlienky a 4 obsahuje 3 myšlienky. Formula štandardne začína Úvodnou modlitbou, ktorá je výzvou k ľudu, aby prosil Boha o niečo konkrétne a to jednoznačne s pokorou a dôverou. Takže zodpovedá tomu, čo sa podľa definície v nej má nachádzať. Potom hneď nasleduje 1 intencia, pričom pri žiadnej intencii sa nenachádza aklamácia ľudu a ani Záverečná modlitba aklamáciou nekončí. Prvá intencia je zacielená k Cirkvi ako takej, za biskupov, kňazov, aby ich životy boli evidentným svedectvom túžby po Bohu, takže jednoznačne zodpovedá tomu, čo má byť v tejto intencii podľa univerzálneho modelu. Druhá intencia sa týka sveta, aby počul Boha a spoznal v ňom svoje spasenie. Nezodpovedá intencii v univerzálnom modeli, pretože tá by sa mala týkať štátnych predstaviteľov. Tretia intencia sa týka osobnej nespokojnosti ľudí, ich nevyrovnanosti a pokoja, aby ho našli v Bohu. Zároveň je prosbou za nemocných, aby nachádzali silu v nádeji na stretnutie s Tebou. Podľa intencie v univerzálnom modeli to má byť intencia za trpiacich, takže tomuto modelu zodpovedá. Posledná intencia sa týka spoločenstva, aby prežitie adventu pomohlo členom tej ktorej danej komunity priblížiť sa viacej k Bohu i k sebe navzájom. Čiže týka sa miestneho spoločenstva istým spôsobom, aj modlitieb za jeho členov navzájom a zároveň sa týka i zomrelých, aby ich Boh priviedol k sebe do neba. Takže zodpovedá poslednej intencii univerzálneho modelu prosieb. Formula končí Záverečnou modlitbou, ktorá ale netvorí zhrnutie tejto formuly, ale pojednáva o druhom príchode Krista. Čiže nezodpovedá tomu, čo by v nej malo byť podľa definície Záverečnej modlitby. Teraz vyberieme formulu, týkajúcu sa veľkonočného obdobia, konkrétne 6.nedeľu Veľkonočnú, z cyklu C, ktorá obsahuje 4 intencie, pričom prvé 3 intencie obsahujú po 2 myšlienky a posledná obsahuje 1 myšlienku a všetkým chýba aklamácia ľudu, a celá skupina intencií je uvedená oslovením „Pane, svetlo života a naše dílo.“ Prvá intencia sa týka biskupov a Pápeža, aby jasne ľudu osvetľovali Božie pravdy a ešte sa týka všetkých tých, ktorí prijali Ducha Božieho vo sviatosti birmovania, aby vydávali pravdivé svedectvo o svojom živote. Čiže obsahuje v sebe potreby Cirkvi, takže je v nej obsiahnutá prvá intencia z univerzálneho modelu prosieb. Druhá intencia je namierená na pracovníkov vedy a kultúry a na ich osobnú zodpovednosť, a ďalej k tomu, aký je podiel rehoľných spoločenstiev na duchovnej obnove národa i sveta. Táto intencia sa má týkať štátnych predstaviteľov podľa univerzálneho modelu spásy celého sveta, čiže

tomu jednoznačne zodpovedá. Tretia intencia je za blúdiacich a hľadajúcich, aby našli pravdu obsiahnutú v evanjeliách a súčasne za členov Cirkvi, aby im Boh doprial prežívať radosť z povolania k viere v Ježiša Krista. Táto intencia sa má správne týkať tých, ktorých zaťažujú akékoľvek ťažkosti či trápenia, čiže tomuto presne zodpovedá táto intencia. Lebo blúdiaci tiež istým spôsobom trpia. Posledná intencia sa vzťahuje na zomrelých, aby ich Boh priviedol k večnému životu, čiže v podstate sú to i zomrelí určitého daného spoločenstva. Avšak intencii v univerzálnom modeli zodpovedá len implicitne. Za intenciami chýbajú aklamácie a formula je zakončená Záverečnou modlitbou na konci, ktorej sa nachádza aklamácia ľudu “Amen“. Táto modlitba netvorí zhrnutie celej formule, pretože je skôr prosbou o vytrvanie v Božej milosti a šírení okolo seba pravdivú radosť a nádej.

Druhá zbierka zo skupiny zbierok obsahuje formuly pre slávnosti, sviatky a záväzné a niektoré nezáväzné pamiatky. Vyberieme z nej 3 formuly, ktoré budeme systematicky analyzovať. Najprv vezmeme formulu k sviatku svätého Bazila Veľkého a Gregora Naziánskeho biskupov a učiteľov Cirkvi, ktorá sa nachádza v podkapitole s názvom Slávnosti, sviatky, záväzné a niektoré nezáväzné pamiatky. Formula štandardne začína Úvodnou modlitbou, ktorá je vyzdvihnutím duchovného života oboch týchto svätcov a prosbou predovšetkým o jednotu v Cirkvi. Po nej nasleduje oslovenie Ježiši, zakladateli cirkve! Celá formula obsahuje 4 intencie pričom 1, 2, 4 obsahujú 1 myšlienku a 3 obsahuje 2 myšlienky. V prvej sa polemizuje o jednote medzi biskupmi a kňazmi, čiže jednoznačne sa dotýka potrieb Cirkvi, a tým zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá intencia sa týka ľudí, ktorí chcú s Cirkvou spolupracovať predovšetkým na obnove mravného života, čiže nezodpovedá univerzálnemu modelu, pretože sa netýka ani štátnych predstaviteľov, ani spásy sveta. Tretia intencia je namierená k duchovne žijúcim ľuďom, aby Boh upevňoval priateľstvo medzi nimi a taktiež teológov, aby správne objasňovali Božie pravdy, a tým pomáhal odstraňovať rozkoly. Správne podľa univerzálneho modelu by sa mala týkať tých, ktorých ťažia nejaké trápenia. Posledná intencia sa týka zomrelých, aby im Boh dal účasť na živote oslávenej Cirkvi. Je veľmi všeobecná, ale určitým spôsobom sa dotýka i miestneho spoločenstva, čiže tým zodpovedá 4 intencii v univerzálnom modeli. Pričom za každou intenciou chýba aklamácia ľudu. Po poslednej intencii štandardne nasleduje Záverečná modlitba je v podstate zhrnutím celej formule, predovšetkým ide v nej o to, aby sa učenie týchto dvoch učiteľov Cirkvi stalo jej oporou v budúcich časoch a je prosbou

o milosť podobnej živej viery, ako mali oni pre nás. Zakončená je akklamáciou ľudu „Amen“. Teraz pristúpime k analýze ďalšej formuly z Pamiatky kňazov, ktorá sa nachádza v podkapitole s názvom Spoločné texty pro památky svatých a obsahuje 4 intencie a štandardne začína Úvodnou modlitbou, chýbajú tu aklamácie pri každej zo 4 intencií a končí Záverečnou modlitbou. Prvá, druhá, tretia intencia obsahujú vždycky 2 myšlienky, pričom posledná intencia obsahuje 3 myšlienky. Univerzálny model je v prvej intencii prítomný, pretože táto intencia sa týka prosby o milosť pre všetkých hlásateľov Božieho slova. Predovšetkým je namierená k Bohu, aby dal Cirkvi horlivých hlásateľov svojho slova. Druhá intencia sa vzťahuje na rodiny, aby ich Boh učinil dobrou pôdou pre rast kňazských povolání, a tiež osvietil štátnych predstaviteľov, aby nezabraňovali svojim jednaním výchove nových kňazov žiadnym spôsobom, čiže jednoznačne sa týka univerzálneho modelu, pretože je tu zmienka o štátnych predstaviteľoch. Tretia prosba sa týka hriešnikov, detí a mládeže, aby im Boh dal trpezlivých a obetavých učiteľov náboženstva, múdrych spovedníkov a duchovných vodcov. Univerzálnemu modelu táto intencia nezodpovedá, pretože sa netýka ľudí, ktorých by trápili nejaké starosti. Posledná intencia obsahujúca 3 myšlienky za spásu duší, nemocných farníkov a ich strachu pred prijatím sviatostí, potom sa týka zomrelých duchovných správcov príslušnej farnosti, aby prišli do plnosti večného života a tým zodpovedá 4 intencii univerzálneho modelu prosieb. Po nej nasleduje Záverečná modlitba, ktorá je zakončená akklamáciou ľudu „Amen“. Táto modlitba je v podstate zhrnutím celej formuly, aby i členovia príslušného spoločenstva boli odvážnymi a vytrvalými, čiže zodpovedá presne tomu, čo v nej má byť prítomné podľa definície. Poslednú tretiu formulu vyberáme z kapitoly Příkladu pro liturgické doby, konkrétne deň Doba adventní – všedné dni. Táto formula obsahuje 3 varianty pre Úvodnú modlitbu a 4 intencie, pričom každá sa skladá z 5 myšlienok a Záverečná modlitba má 3 varianty. Každá z troch variant Úvodnej modlitby je výzvou k veriacim. Čo sa týka intencií, tak za nimi nenasledujú aklamácie a všetky varianty Záverečnej modlitby končia akklamáciou „Amen“. Všetky myšlienky prvej intencie sa istým spôsobom týkajú Cirkvi a jej potrieb. Je tu zmienka o viere členov Cirkvi, potom prosba o zhromaždenie všetkých národov v Cirkvi a prosba o to, aby nás Boh učinil pravými Božími deťmi. Druhá je prosbou za pokoj a spravodlivosť, prosbou o premenu nenávisti v lásku a krivdy v odpustenie, a prosbou o kajúce zmýšľanie v hlásateľoch radostnej zvesti a vo všetkých pokrstených. Zároveň je prosbou za vládnucich, aby im Boh otvoril oči i srdce pre potreby všetkých ľudí. Nakoniec prosbou za to, aby svedectvo Pápeža, biskupov a kňazov osvietilo

temnoty sveta jasom svojho evanjelia. Čiže týka sa tých, ktorých trápia nejaké problémy tak, ako sa uvádza v univerzálnom modeli v 3 intencii, čiže táto intencia mu zodpovedá. V tretej intencii sa pojednáva o tom, aby Boh pokoril ľudskú pýchu a zároveň je prosbou o ľudskú dôveru v Boha, a práve prosbou o to, aby nás Boh obdaroval darom poznania pravej ušľachtlosti a pravej múdrosti. Zároveň je prosbou o nádej v spásu. Čiže netýka sa štátnych predstaviteľov, ale týka sa spásy ľudstva, takže tretej intencii univerzálneho modelu zodpovedá čiastočne. Posledná intencia obsahuje 5 myšlienok. Týka sa spásy zomrelých a všetkých, ktorí odišli z tohto sveta v Božom priateľstve, aby ich Boh potešil svojím priateľstvom, a zároveň je prosbou za špecifické miestne spoločenstvo kde sa formula prednáša, aby až príde Boh na konci časov ako sudca, tak aby pred nim nestáli zahanbení. Zároveň je prosbou za všetkých živých i mŕtvych, aby ich Boh priviedol do zboru blažených. Čiže zodpovedá univerzálnemu modelu konkrétne poslednej intencii. Prvá varianta je v podstate prosbou o ducha pokory, pokánia a neustáleho smerovania k Bohu a vyjadruje i to, aby Boh všetky naše prosby vyslyšal, čiže je v podstate zhrnutím celej formule. Druhá varianta je v podstate poďakovaním Bohu, že nás počuje a dopraje nám radosť sa z darov jeho milosti a nádeje na večnú slávu, takže nezodpovedá tomu, čo by malo byť v Záverečnej modlitbe podľa definície, že má byť jednoznačným zhrnutím celej formule. Posledná varianta je prosbou, aby sme sami v sebe pripravovali cestu Kristovi, čiže taktiež nie je úplným zhrnutím celej formule, ako by tomu malo byť.

**Přímluvy pro postní dobu.
Praha: Pastorační středisko, 1994.**

Ďalšia zbierka v našom katalógu je špeciálna, pretože je určená len pre pôstne obdobie. Vyberieme 2 formule z tejto zbierky, ktoré následne budeme analyzovať. Z tejto zbierky vyberieme 1 formulu pre Popolcovú stredu, ktorá obsahuje 2 varianty a a b, a jednu formulu z 5 týždňa pôstneho, ktorá obsahuje 4 varianty a, b, c a d. Takže celkový počet formúl je 2.

A varianta formuly pre Popolcovú stredu začína Úvodnou modlitbou, ktorá začína oslovením „Sestry a bratři“ a je nasmerovaná k ľudu s úmyslom začať pôst úprimnými modlitbami za celý svet, ktorý bol Kristovou smrťou vykúpený. Takže takto je v nej univerzálny model prítomný, pretože nie je oslovením Boha. Obsahuje 7 intencií a chýba ku každej aklamácia ľudu. Prvá intencia je prosbou za Cirkev, aby naplňovala svet láskou,

takže zodpovedá prvej intencii v univerzálnom modeli. Druhá je prosbou za biskupov, kňazov, aby ich k vedeniu obcí posilnil Duch svätý. Univerzálnemu modelu nezodpovedá, pretože sa netýka štátnych predstaviteľov ani spásy celého sveta. Tretia intencia je prosbou za všetkých, ktorí majú zodpovednosť za druhých, aby spravodlivo plnili svoje úlohy. Univerzálnemu modelu nezodpovedá, pretože podľa neho by mala byť prosbou za ľudí, ktorých zaťažujú akékoľvek trápenia. Potom nasleduje intencia, ktorá je za miestne spoločenstvo a je prosbou po túžbe po Bohu. Zodpovedá intencii univerzálného modelu, pretože sa jednoznačne dotýka miestneho spoločenstva. Nasledujúca prosba je prosbou za rodiny a obzvlášť za deti, aby žili svorne. Vo formule sa vyskytuje navyše. Podľa univerzálného modelu prosieb by tam nemala byť. Predposledná intencia sa týka nemocných a je prosbou za ich uzdravenie, a ich potešenie. Potom nasleduje už záverečná intencia, ktorá je prosbou v podstate za opustených miestneho spoločenstva, starších bratov a sestry, a zároveň je prosbou o to, aby našli u svojich blízkych lásku a porozumenie. Táto intencia by tu taktiež nemala byť prítomná podľa univerzálného modelu. Celá formula je zakončená Záverečnou modlitbou, ktorá je prosbou k Bohu o prijatie týchto všetkých prosieb. Takže týmto zodpovedá univerzálnemu modelu. Avšak ani Úvodná modlitba ani Záverečná modlitba nie sú zakončené aklamáciou ľudu „Amen“, čo by malo byť podľa univerzálného modelu v nich prítomné. Ďalšiu formulu vezmeme z 5. týždňa pôstneho a vyberieme zo 4 typov formúl od a po d, ktoré sa tu nachádzajú formulu b. Táto formula začína Úvodnou modlitbou, ktorá je výzvou k ľudu, aby sa modlil u Ježiša za dar spásy. Formula obsahuje 5 intencií a je zakončená štandardne Záverečnou modlitbou. V Úvodnej modlitbe je univerzálny model prítomný, pretože nie je oslovením Boha. Ďalej nedostatkom formule je, že v nej chýba aklamácia ľudu na každú intenciu a Úvodná modlitba nie je zakončená aklamáciou „Amen“ a to isté platí i pre Záverečnú modlitbu. Prvá intencia je za Cirkev a je prosbou k Bohu o očistu v týchto dňoch spásy takže týmto zodpovedá univerzálnemu modelu, ktorý sa má týkať potrieb Cirkvi. Druhá sa má týkať štátnych predstaviteľov a to sa týka, pretože je za všetkých, ktorým je daná moc, aby im Boh dal ducha spravodlivosti a pokoja. Takže takto je v nej univerzálny model prítomný. Tretia v poradí má byť za ľudí, ktorých trápia akékoľvek problémy, pretože sa týka nemocných a hladujúcich. Ďalšia sa má týkať miestneho spoločenstva a tomu zodpovedá podľa univerzálného modelu, pretože je prosbou k Bohu, aby Boh otvoril naše ruky a naše srdcia k činom kresťanskej lásky. Posledná intencia je navyše a nemala by už tu byť podľa univerzálného modelu prítomná. Týka sa zomrelých a je prosbou za nich, aby ich Boh

viedol ich utrpením a smrťou k radostnému vzkrieseniu. Záverečná modlitba charakterizuje Cirkev ako rodinu, za ktorú šiel Boh na smrť. Predstavuje jednoznačné zhrnutie celej formule vyjadrením prosby o vyslyšanie uvedených prosieb. Touto formulou by sme uzatvorila túto špeciálnu zbierku.

Přímluvy pro všechny neděle a významné svátky.

Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1997.

Teraz pristúpime k predposlednej analýze. Táto téma je svojím rozsahom na väčší priestor, ktorý môžeme poskytnúť v magisterskej práci. Zbierka Přímluvy bola vydaná v Olomouci v roku 1997 v nakladateľstve Matice Cyrilometodějské. Z tejto zbierky vyberieme 3 formule, ktoré budeme analyzovať. Po jednej z každého cyklu A, B a C.

Najprv vyberáme formulu z 22.Nedele v liturgickom medziobdobí, ktorá obsahuje 4 intencie, pričom každá jedna obsahuje 2 myšlienky. Pričom za každou intenciou je potrebné uviesť aklamáciu „Otče, zdroji milosti a dárce světla!“ Aklamácia sa nachádza i na konci Úvodnej modlitby. Úvodná modlitba je akoby oznámením toho aké vlastnosti má Boh a v závere je výzvou k tomu, aby sa ľud k nemu obrátil. Takže čiastočne je v nej univerzálny model prítomný. Čo sa týka prvej intencie tak sa týka potrieb Cirkvi, pretože je prosbou k Bohu, aby prijal Cirkev ako obeť v, ktorej má zaľúbenie tak tento model je v nej prítomný v oboch myšlienkach. Toto je obsahom 1 myšlienky. Obsahom 2 myšlienky je prosba o pomoc Božím služobníkom respektíve kňazom vytrvať vo vernej Božej službe, za všetkých okolností. Druhá intencia má obsahovať prosbu za štátnych predstaviteľov, ale neobsahuje. Obsahom 1 myšlienky je prosba o to, aby ľudstvo neliplo na hmotných veciach, ale na Božích a 2 myšlienky, aby sa zapálili srdcia mladých ľudí, aby tak porozumeli radostnej zvesti Božieho evanjelia. Obsahuje v sebe univerzálny model len čiastočne, pretože sa dotýka istým spôsobom spásy ľudí. Tretia intencia je prosbou za opustených a ťažko skúšaných ľudí, takže v 1 myšlienke je univerzálny model prítomný. Druhá myšlienka je prosbou o poznanie, že konzumný spôsob života zotročuje ducha a vedie k záhube lásky, takže je potrebné sa zmeniť. Prosiť Boha o vlastnú nápravu. Títo ľudia sú taktiež utrpení takže týmto spôsobom je v tejto myšlienke univerzálny model prítomný. Posledná intencia sa má týkať miestneho spoločenstva a to sa i týka, pretože 1 myšlienka sa týka farskej rodiny, aby nám bola oporou a zázemím v ťažkostiach života. Takže takto je v nej jednoznačne univerzálny model prítomný. Obsahom 2

myšlienky je prosba za umierajúcich, aby ich Boh posilnil v nádeji, že ich čaká Boh. Čiže sa týka všetkých umierajúcich aj tých, ktorí žijú v miestnom spoločenstve takže tým pádom je i v tejto myšlienke univerzálny model prítomný. Záverečná modlitba nie je zhrnutím celej formule, ale je v podstate oznámením toho, aký Boh je a preto máme dôvody k tomu, aby sme vzali svoje kríže a v nich ho nasledovali. Takže nezodpovedá tomu, čo by v nej malo byť podľa univerzálneho modelu a toho, čo sa má nachádzať v Záverečnej modlitbe. Čiže zhrnutie celej formule. Táto záverečná modlitba je zakončená akklamáciou „Amen“.

Z cyklu B vyberáme len limitovane formulu zo 7. nedele Veľkonočnej obsahujúcu Úvodnú modlitbu 4 intencie z ktorých každá obsahuje 2 myšlienky a Záverečnú modlitbu. Úvodná a Záverečná modlitba sú zakončené akklamáciou „Amen“. Na konci Úvodnej modlitby sa nachádza zvolanie „Nebeský Otče!“ Čo sa týka prvej intencie, tak tá obsahuje 2 myšlienky, ktoré sa jednoznačne dotýkajú potrieb Cirkvi, takže univerzálny model je v nej prítomný pretože je prosbou za veriacich, aby prijímali Cirkev ako učiteľku modlitby, a aby biskupi a kňazi svojou modlitbou zvýšili účinnosť svojho pôsobenia. Druhá intencia je nasmerovaná k svetu, aby sa oslobodil od nenávisťi k hlásateľom Božej pravdy a 2 myšlienka je prosbou za to, aby ľudia pochopili, že rozhovor s Bohom má byť začiatkom každej ľudskej činnosti, takže neobsahuje v sebe vôbec univerzálny model. Tretia intencia v tejto formule je prosbou za smutných a opustených a za kresťanov všeobecne, aby v ich živote nechýbala ranná ani večerná modlitba, a aby všetci usilovali o dobré posväcovanie času. Takže 1 myšlienka zodpovedá ľuďom, ktorých trápia akékoľvek ťažkosti a tým zodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná intencia v tejto formule je prosbou za všetkých veriacich, aby nás modlitba k Bohu pozdvihovala a otvárala nám pohľad na Boha. Nemá charakter konkrétneho spoločenstva, ale všeobecný charakter. Takže nezodpovedá tomu, čo by v nej malo byť podľa univerzálneho modelu prítomné. Pričom 2. Myšlienka je prosbou za všetkých zomrelých, takže týmto má znovu všeobecný charakter. Je prosbou o to, aby spoznali veľkosť nekonečnej Božej lásky. Ani 2 myšlienka neobsahuje zmienku o miestnom cirkevnom spoločenstve, takže univerzálny model nie je v nej prítomný. Nakoniec nasleduje Záverečná formula ukončená akklamáciou „Amen“. Záverečná modlitba má byť zhrnutím celej formule. V tejto modlitbe sa čiastočne oznamuje to, že Kristus sa modlil za nás a máme ho nasledovať ako náš životný príklad

a v závere je prosbou o prijatie a vyslyšanie týchto prosieb. Takže je v podstate zhrnutím a tým zodpovedá univerzálnemu modelu.

Z cyklu C vyberáme formulu zo Svätka sväte rodiny, ktorá sa skladá z Úvodnej modlitby resp. výzvy, ktorá je v podstate výzvou k modlitbe k Svätej rodine a prosbou za všetky naše rodiny. Je zakončená výzvou „Vtelený Bože!“ Čiže podľa toho zodpovedá tomu, čo v nej má byť prítomné podľa univerzálneho modelu. Ďalej formula obsahuje 4 intencie, z ktorých každá obsahuje 2 myšlienky. Prvá intencia je prosbou za Cirkev ako takú, aby bola živým obrazom Svätej rodiny, takže týmto jednoznačne zodpovedá univerzálnemu modelu. Čo sa týka 2 myšlienky tak je prosbou za kňazov, aby sa starali na príhovor svätého Jozefa pestúna svätej rodiny o svoje farské spoločenstvá. Takže i v tejto 2 myšlienke je univerzálny model prítomný. Ďalej čo sa týka 2 intencie, tak je prosbou za vládnucich, predovšetkým za to, aby vytvárali rodinám vhodné podmienky k dôstojnému životu, takže týmto jednoznačne zodpovedá druhej intencii univerzálneho modelu, ktorej obsahom je prosba za štátnych predstaviteľov a spásu celého sveta. Druhá myšlienka tejto intencie je prosbou za zákonodarcov, aby pomáhali upevniť rodinný život a chránili jeho dôstojnosť. Takže i táto intencia zodpovedá 2 intencii univerzálneho modelu. Potom, čo sa týka tretej intencie tak táto je prosbou za rodinu, predovšetkým za to, aby v nej vyrastali pevné charaktery, mravne silní ľudia a horliví vo viere, takže táto myšlienka nezodpovedá druhej intencii univerzálneho modelu. Druhá myšlienka je prosbou za nešťastné a rozpadnuté rodiny, aby hľadali pomoc predovšetkým u Boha, takže táto zodpovedá tomu, čo je prítomné v 3 intencii univerzálneho modelu prosieb, ktorá je predovšetkým za trápenia a nešťastia všetkých ľudí. Keď pristúpime k 3 intencii, tak sa týka miestnej Cirkvi, pretože 1 myšlienka je prosbou za rodičov v miestnej farnosti, aby vychovávali svoje deti v pravej viere, tak ako to sľúbili pri ich krste takže týmto zodpovedá tomu, čo sa nachádza v poslednej intencii univerzálneho modelu prosieb, pretože sa týka miestnej Cirkvi. Po tejto myšlienke nasleduje 2 myšlienka obsahom, ktorej je prosba za zomrelých rodičov, aby dosiahli večnú odmenu v nebi. Takže má všeobecný charakter a čiastočne takto spadá aj do príslušnej partikulárnej Cirkvi, takže týmto je v nej univerzálny model prosieb prítomný. Potom, čo sa týka Záverečnej modlitby, tak je v podstate zhrnutím celej formule, pretože vyjadruje prosbu k Bohu respektíve k Svätej rodine o to, aby na jej príhovor Boh pomáhal všetkým rodinám k životu vo vzájomnej svornosti a láske a je zakončená aklamáciou ľudu „Amen“.

Prosby věřících I. Pro liturgické mezidobí. Praeces fidelium I. Pro vnitřní potřeby děkanství Kyjov, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2000.

Prosby věřících II. Pro dobu adventní, vánoční, postní, velikonoční a pro svátky svatých. Praeces fidelium II. Pro vnitřní potřeby děkanství Kyjov, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2000.

Našu systematickú analýzu uzatvárame skupinou 2 zbierok vydaných v Olomouci, pretože v tejto práci nevzniká priestor na analýzu zvyšných zbierok, lebo rozsahom by táto práca dosiahla vysoký počet stránok. Z prvej zbierky vyberieme 2 formule z liturgického medziobdobia. Vyberáme formulu z 1.týždňa v medziobdobí z nedele, ktorá obsahuje 6 intencií, z ktorých každá obsahuje po 1 myšlienke. Pričom za každou intenciou chýba akklamácia ľudu a i v na konci Úvodnej a Záverečnej modlitby. Začína Úvodnou modlitbou, ktorá je oslovením veriacich „Bratři a sestry“, aby sa modlili za Cirkev, aby verne plnila vykupiteľské dielo Ježiša Krista. Prvá intencia je prosbou za pápeža, aby Boh požehnal všetky jeho práce a námahy, ktoré smerujú k vykúpeniu ľudstva takže týmto zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože sa týka potrieb Cirkvi. Druhá intencia je za biskupov, kňazov, aby verne plnili úlohy, ktoré sú im zverené. Takže nezodpovedá 2 intencii univerzálného modelu, pretože sa nedotýka štátnych predstaviteľov. Tretia intencia je prosbou za národy, ktoré sťažujú voľbu kňazských povolání, aby nebránili slobode vyznania, náboženstva a svedomia. Takže nezodpovedá tretej intencii univerzálného modelu, lebo sa netýka ľudí, ktorých trápia nejaké ťažkosti či starosti. Štvrtá intencia je prosbou za bohoslovcov, aby obstáli v ťažkých skúškach a mohli pracovať na Pánovej vinici. Takže je to myslené všeobecne. Avšak podľa univerzálného modelu sa má dotýkať partikulárneho spoločenstva. Piata intencia je prosbou za všetkých nábožensky nevzdelaných ľudí a slabých ľudí, aby horlivou prácou kňazov boli posilnení vo viere. Táto intencia je navyše vzhľadom k univerzálnemu modelu. Posledná intencia je prosbou za všetkých, ktorí sa zhromaždili v kostole v tento deň, aby verne plnili svoje povinnosti. Táto intencia je tu tiež navyše. Celá formula je zakončená Záverečnou modlitbou, ktorá je prosbou za všetkých kňazov a všetkých pracovníkov Cirkvi, aby Boh vyslyšal všetky tieto naše modlitby, a požehnal prácu svojej Cirkvi.

Teraz pristúpime k 2 formule, ktorú vyberáme z 1 zbierky so zeleným obalom. Vyberáme formulu z Pondelka 23.týždňa. Táto formula obsahuje 5 intencií, z ktorých každá obsahuje 1

myšlienku, potom formula obsahuje Úvodnú modlitbu a Záverečnú modlitbu. Chýbajú v nej aklamácie ľudu napr. „Amen“ na jednotlivé intencie a uvedené modlitby. Úvodná modlitba začína oslovením „Bratří a sestry“ je výzvou k ľudu, aby sa zbavil žiarlivosti, ktorá je príčinou nenávisťi a díval sa na svojich blížnych očami evanjelia a viery. Takže zodpovedá tomu, čo má byť prítomné v Úvodnej modlitbe podľa univerzálneho modelu. Čo sa týka analýzy 1 intencie, tak je všeobecnou prosbou za Cirkev, aby láskou upevnila pokoj vo svete. Takže týmto zodpovedá univerzálnemu modelu. Druhá intencia je prosbou o požehnanie pre pápeža, aby úcta ku každému človeku bola snahou pre každého kresťana, takže nezodpovedá týmto univerzálnemu modelu, pretože sa netýka štátnych predstaviteľov. Tretia intencia je prosbou za chudobných a vykorisťovaných čiže zodpovedá univerzálnemu modelu, pretože je prosbou za ľudí, ktorých trápia nejaké ťažkosti. Štvrtá intencia je prosbou o vieru a zbožnosť pre tých, ktorí musia pracovať aj v nedeľu. Má teda všeobecný charakter, ale netýka sa konkrétneho partikulárneho cirkevného spoločenstva. Takže týmto nezodpovedá univerzálnemu modelu. Posledná intencia je prosbou o to, aby nás Boh naučil súcitu so všetkými trpiacimi ľuďmi. Táto intencia je navyše podľa univerzálneho modelu. Čo sa týka Záverečnej modlitby tak nie je zhrnutím celej formule, takže týmto nezodpovedá univerzálnemu modelu. Je predovšetkým prosbou o to, aby nás Boh naučil spojiť lásku k nemu s láskou k blížnemu, a aby sme blížnym mali radi, kvôli Bohu.

V tejto zbierke je počet intencií vo formulách každého dňa liturgického medziobdobia iný napr. v 1.týždni medziobdobia je ich 5 alebo 4, v 2.týždni medziobdobia je ich 5 alebo 7, v 3.týždni medziobdobia je ich 6 alebo 5. Potom v 22.týždni medziobdobia je ich 6 a v 21.týždni medziobdobia je ich 6, v 23.týždni je ich 5, v 24.týždni je 5, v 25.týždni je ich 6 a v 26.týždni je ich 6, v 27.týždni 6. Potom v 32.týždni liturgického medziobdobia sa nachádza i aklamácia ľudu na každú intenciu. Takže takto je v tejto formule univerzálny model prítomný.

Druhá zbierka v tejto skupine je určená pre obdobie adventu, Vianoc, pôstu Veľkonočného obdobia a sviatky svätých. Z tejto zbierky vyberieme 2 formuly. Prvá z 1.adventného týždňa z Pondelka, ktorá začína Úvodnou modlitbou s oslovením „Bratří a sestry“ takže týmto je nasmerovaná k ľudu, a je prosbou o vieru a pokoru takú akú mal stotník v evanjeliu. Táto formula obsahuje 6 intencií a každá po 1 myšlienke, a aklamáciu „Pane, v Tebe doufáme“. Prvá intencia je prosbou za to, aby Cirkev múdro viedla ľudí do

Božieho kráľovstva, takže obsahuje v sebe univerzálny model. Druhá sa týka pápeža, aby bol vždy dôstojným námestníkom Krista, takže sa netýka štátnych predstaviteľov a tým nezodpovedá 2 intencii univerzálneho modelu. Tretia intencia je prosbou za ľudstvo a za uvedomenie si skutočnosti, že hmotné veci nenahradia duchovné, takže nie je za trpiacich, takže týmto nezodpovedá univerzálnemu modelu. Štvrtá intencia sa týka detí a je prosbou k Bohu, aby im dal dobrých vychovávateľov, takže nezodpovedá univerzálnemu modelu, pretože má všeobecný charakter a netýka sa partikulárneho spoločenstva jednoznačne. Ďalšia intencia je prosbou za tých, ktorí nie sú s Kristom, aby im Boh dal milosť stretnúť sa s ním v Cirkvi, a aby žili podľa svojho svedomia. Takže nezodpovedá univerzálnemu modelu, pretože je tu navyše. Posledná intencia je prosbou za rodiny, v ktorých 1 z manželov odmieta Krista, aby bol privedený na cestu pravdy príkladným životom toho druhého. Univerzálnemu modelu nezodpovedá, pretože je tu navyše. Čo sa týka Záverečnej modlitby tak tvorí zhrnutie celej formuly a zároveň je prosbou o dobrú prípravu na stretnutie sa s Bohom. Nie je zakončená aklamáciou „Amen“.

Záver

Cieľ našej práce sme splnili a to tým, že sme vytvorili katalóg zbierok a podrobnú systematickú analýzu zbierok prosebných modlitieb na českom a moravskom území v historickej nadväznosti. V jednotlivých zbierkach sme dokázali ako je v nich prítomný univerzálny model. Práca má takto zmysel, pretože doposiaľ sa v tomto smere ešte nič nepodniklo. V podstate náš katalóg tvorí jednotný celok. O každej zbierke sme poskytli čitateľovi základné informácie pre stručnú orientáciu v tejto problematike. Práca je malým príspevkom k téme, ktorá ešte nebola v našom cirkevnom a jazykovom prostredí dostatočne preskúmaná. Podarilo sa nám zozbierať mnoho literatúry k danej problematike, ktorú sme ani nemali v tejto práci možnosť využiť. Preto ju chceme využiť v pokračovaní v magisterskej práci a pokračovať v systematickej analýze zvyšných zbierok prosebných modlitieb buď z hľadiska univerzálneho modelu alebo z iného hľadiska. Z literatúry, ktorú máme k dispozícii a ktorá nám môže byť nápomocná v tom, že by sme mohli vytvoriť kritické zhodnotenie uvedených zbierok, uvádzame aspoň recenzie na skupinu zbierok Přímluvy svazek II. a I. Přímluvy pro všední dny a svátky a památky svatých. Modrá a hnědá, které vyšli v Olomoci v roku 1993. Táto recenzia nesie názov Přímluvy pod drobnohledem a autorom je Bugel Walerián¹³. Potom je to recenzia na Přímluvy z Břevnova, ktorej autorom je Pavel Hradílek a nesie názov Zajímavý zdroj inspirace.¹⁴

---

¹³ BUGEL Walerián: Přímluvy pod drobnohledem, Teologické texty 2 (1996) 58-60.

¹⁴ HRADILEK Pavel: Zajímavý zdroj inspirace – přímluvy z Břevnova, Getsemany (2009) 206.

Zoznam použitých skratiek

P. – páter

ČBK – Česká biskupská konference

Porov. – porovnaj

SC – Sacrosanctum Concilium

Resp. – respektíve

PŘM – Pokyny k římskému misálu

Bol použitý systém Českého ekumenického prekladu Biblie.

Použitá literatura

Pramene

BRADÁČ J.: <http://www.poutnik-jan.cz/primlavy--c/primlavy-pro-vsedni-dny/> roku 2008.

Český misál: Vatikán, Praha: Česká liturgická komise, 1983.

Krátké prosby pro všední dny, Olomouc: Pro potřebu klášterního kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie v Olomouci. 2007.

Missale Romanum. Constitutio Apostolica. Ex decreto sacrosancti aecumenici concilii vaticani instauratum auctoritate Pauli PP.VI. Promulgatum. Editio Typica. Typis Polyglottis Vaticanis. Vydané : Vatikán, Sacra Congregatio pro cultu divino, MCMLXX. Redigoval : Benno Cardinal Gut, prefekt a A.Bugnini, sekretár.

Modlitba věřících. Přímluvy. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1969

MRÁZEK, KRUPKA : Společné prosby věřících. Doba postní. Svatý týden. Doba velikonoční. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2007.

Provizorní vydání Českého misálu. Praha: Sekretariát České liturgické komise, Ústřední Církevní Nakladatelství, 1975.

Prosby věřících I. Pro liturgické mezidobí. Praeces Fidelium I. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2000.

Prosby věřících II. Praeces fidelium II. : Pro dobu adventní, vánoční, postní, velikonoční a pro svátky svatých. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2000.

Přímluvy. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1993.

Přímluvy svazek II. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1993.

Přímluvy pro všechny neděle a významné svátky. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 1997.

Prosby věřících I. Pro liturgické mezidobí. Praeces Fidelium I. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2000.

Prosby věřících II. Praeces fidelium II. : Pro dobu adventní, vánoční, postní, velikonoční a pro svátky svatých. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2000.

Přímluvy podle českého misálu. České Budějovice: Vydalo sdružení svatého Jana Neumanna podle Českého misálu vydaného sekretariátem České liturgické komise ÚCN Praha 1975 schváleného Dr. Františkem Tomáškou, 2001.

Prosby pro slavnosti a svátky Páně. Olomouc: Matice Cyrilometodějská. Pro potřeby kláštera Neposkvrněného početí Panny Marie v Olomouci, 2007.

RŮCKL J. : Přímluvy z Břevnova : <http://www.brevnov.cz/CS/primluyy> v roku 2006.

Speciální přímluvy pro postní dobu. Praha: Pastorační středisko Praha, 1994.

Speciální přímluvy : Přímluvy. Rok Boha Otce – třetí rok přípravy na Velké Jubileum roku 2000. Praha: Komise pro přípravu Velkého jubilea roku 2000 při ČBK, 2000.

Speciální přímluvy OP: Přímluvy pro slavnosti a svátky Páně. Krátké přímluvy pro všední dny: <http://op.cz/?id=14> v roku 2007.

Společné modlitby věřících. Doba adventní a doba vánoční. Olomouc: Matice Cyrilometodějská., 2008.

Společné prosby věřících. Doba během roku. Olomouc: Matice Cyrilometodějská, 2008.

Speciální přímluvy pro různé příležitosti. Nedělní přímluvy.: <http://ps.apha.cz/nedelni-primluyy/> v roku 2011.

Úvod do novely do misálu : <http://tisk.cirkev.cz/dokumenty/v-eobecne-pokyny-k-rimskemu-misalu/> v roku 2004.

Všeobecné pokyny k Římskému misálu. Praha: Česká biskupská konference, 2003.

Editio typica tertia, 2002.

Sekundárna literatúra

ADAM Adolf: Liturgika. Kresťanská bohoslužba a její vývoj. Praha: Vyšehrad, 2001.

Bible: Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Praha: Česká katolická charita, 1985.

Dodatek k českému misálu obsahující texty nově přidané ve třetím vydání Římského misálu a všechny dodatky od vydání Českého misálu do současnosti. Praha: Česká biskupská konference, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2008.

EMINGHAUS Johannes H.: Eucharistie. Praha: Sít', 2004.

HENRI Denis: Jak slavit Eucharistii. Karmelitánské nakladatelství: Kostelní Vydří, 2000.

KLEMENS Richter: Liturgie a život. Praha: Vyšehrad, 1996. Prekl. Verlag Herder Freiburg im Breisgau, 1982.

NOVÁČEK Vladimír: Mše svatá naše jedinečná pastorální šance. Třebíč: ArcaJimfa, 1996.

POLC Jaroslav Václav: Posvátná liturgie. Řím: Křesťanská akademie, 1981.

SALAJKA Milan: Křesťanská bohoslužba. Praha: Blahoslav, 1985.